

VASÁRNAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Faluk” Magyar Gazda és Földmívelési Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.
Postatakarékpénztári csekkiszámla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kdr. földmívelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4. féltre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1937.

XVIII. évfolyam, 49. szám.

December hó 5.

Miklós napja

Messze évszázadok óta örömtünetre e nap a gyermekszíveknek, amelyek a jószág jutalmát s a rosszóság büntetését várják az áldott emlékü Szent Miklós püspök megjelenésétől. De öröme a felnőtteknek is, hiszen a gyermekek édes lelkendezése őket is magukkal ragadja.

Nekünk, magyaroknak, az elhagyottakat gondozó Mikulás szent hagyományá mellett egy élő Miklósunk is van, minden magyar vágyakozás és nemzeti reménykedés eleven megtestesítője, szívbéli eszményképe és lelki megszépítője: a kormányzó. A mi Miklós-napunknak fokozott a jelentősége, mert élő a hite és el nem muló a bizalma. A mi Miklós-napunk eloszlatja az aggodalom ködét, a lemondás sötétjét, a kétségbeesés lappangó moraját, amely a világ mai folyását szemlélő lélekben kap erőre. Tudjuk, hogy nem veszhetünk el, amíg ezt a Miklós-napot szívünk őszinte melegével és lelkünk odaadó bizalmával ünnepeljük... A magyar igazság győzni fog a mi Miklós-napunk rendíthetetlen hitén át!

Állami orvost!

A falvak sorsa csak akkor válik valamennyire elképzelhetővé, ha tudomásul vesszük, hogy 3374 magyar községből 2317-ben nincsen orvos. Nincs igazuk azoknak, akik ebből a falu népének kulturáltságára következtetnek, mert bizony a 2317 falu népe saját hibáján kívül képtelen arra, hogy egy-egy orvost el is tudjon tartani, éltekintve attól, hogy orvosi rendelőknek alkalmas lakást sem lehet ezekben a falvakban találni. De azoknak sincs igazuk, akik szerint a fiatal orvosok „nem hajlandók kimenni a falura”. Nem mehetnek azért, mert se lakást, se rendelőt, se a rendelőhöz szükséges villanyt nem találják meg a falvakban, még kevésbé megélhetést. A falvak egészségügyi ellátása állami feladat, még pedig minden elesettségünk, trianonai nyomorúságunk mellett is sürgősen, bár fokozatosan megoldandó feladat...

Asszonyok a falvakért...

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége kérelemmel fordult a falvak és tanyák vezető asszonyaihoz, hogy nyújtsák ki testvéri kezüket a magyar föld tengernyi gondokkal küzdő népe felé. Ne engedjék, hogy az életküzdelmek re-

ménytelensége a meghasonlás mélysége felé sodorja testvéreink millióit. Küzdjenek a családi élet bomlása, az egyke, a vallási és politikai tévnyak, a pusztító népbetegségek, valamint a nyomor és munkátlanúság ellen. Ha a legszerényebb eszközökkel is, de nyomor vegyék fel a harcot a mentő-

és építőtevékenység megindítására, hogy a magyar nép valamennyi rétege egymásra találhasson a keresztény és nemzeti gondolat közösségében. Köszönettel vesszük tudomásul ezt a lelkes elhatározást, de rá kell mutatnunk, hogy van a kérdésnek másik oldala is. A falvak asszonyaival való-

foglalkozáson kívül összpontosítsák hazánk vezető asszonyai erejüket arra is, hogy a népi problémák és kérdések megoldását gyorsabb, elhatározóbb útemben oldják meg az arra illetékesek és valósuljan meg végre az az átfogó nagyvonalú politika, amellyel áll vagy bukik ez az osztály.

Vevőt a burgonyának!

A burgonyafronton ismét zajlik az élet. Panaszkodnak a termelők, hogy nem tudják eladni a termést, de panaszkodnak a fogyasztók is, mert legutóbb 70—80 fillérrel drágult ez a közszükségleti cikk mázsánként. Előjáróban nyomban megállapíthatjuk, hogy ezt a hasznot nem a földművesember teszi el, aki verejtékes munkájával dolgozik a földön, hanem egyrészt az a sok illeték, amely utközben terheli a burgonyát, amíg a fogyasztóhoz jut, másrészt pedig a sok közbeiktatott kéz, amely a hivatászerű kereskedelem és a falu népe között áll.

A magyar gazdára mindig rossz idők jártak. Ha sokat terem a föld, az a baj, mert akkor nincs ára. Ha keveset, az még nagyobb baj, mert akkor nincs miből pénzelnie. Pedig ma ugyancsak vékonyan csorog a földmivés erszényébe a pénz, amit igazol az is, hogy például

a Drávamenti községek leg-többje az adóhátralékok miatt a legsúlyosabb végrehajtás alatt áll,

ami azonnal megszűnne, ha a gazdák burgonyakészletüket eladhatnák, mert adóhátralékaikat nem a fizetési készség hiánya, hanem a folyó gazdasági év meddősége okozta.

A Drávavidéknek a burgonya egyik főjövedelmi forrása. Ezidén ezer vagonnal több termelt, mint tavaly. Időközben leállt az Olaszországba való szállítás. A burgonyának nem volt kereslete és lassanként megszűnt el vidék gazdasági élete, mert itt a burgonyából élnek.

Amikor ott jártunk Mayer János volt földmívelésügyi miniszter, a Falu-Gazdaszövetség elnökeivel közöltük, gondterhes arcú kismemberek, gazdák álltak körül bennünket, kérve Mayer Jánost: tegyen valamit a burgonyavásárlás megindítása érdekében. Örömmel jelentjük, hogy Mayer János

közbenjárása a Külkereskedelmi Hivatálnál eredménnyel járt.

a hivatal ugyanis utasította a bevásárló szerveit, hogy a Drávavidék burgonyakészletét felvegyék.

ezt pedig nagyban elősegíti az a körülmény, hogy időközben Olaszországgal megtörtént az újabb gazdasági szerződés, amelynek keretében több ezer vagon burgonya lesz kiszállítható.

Tekintettel arra, hogy igen sok téves felfogás forog közszójan a burgonyatermővidékeken, utánajártunk a kérdésnek egy a földmívelési minisztériumban, valamint a Külkereskedelmi Hivataltban, ahol a következőket közölték velünk:

Külföldi szállításra kilencven százalékban *Ella burgonyát* vesznek át, amelynek megállapított minimális ára 3.80 P. Azért ennyi, mert sok költség terheli (fuvardíj, vizsgálati díj, métermázsánként 30 filléres kereskedői haszon, stb.). Ez utóbbi nem sok, tekintve azt, hogy a kereskedő vállalja érte a kockázatot. Eddig Olaszországba kiszállítottunk 550 vagon, 500 vagonra van még fixkötés. A tavalyi mennyiségnek csak egyharmadát érték el, de remény van arra, hogy az újabb szerződés birtokában javulni fog a helyzet. Hangsúlyozzuk azonban, hogy

az idén Olaszországban szintén igen jó termés volt, aminek következtében az árak lementek 20—21 lírára.

De hozzávehetjük még azt is, hogy Olaszország szintén önellátásra törekszik.

Az ipari burgonyának az ára valamivel olcsóbb, mint az étburgonyáé. Az újabb rendelet szerint, amely a burgonyaeértékesítésben nemrég lépett életbe, a vásárlónak igazolnia kell, hogy mennyiért vette a termelőtől a

burgonyát és megfizette-e a törvény által előírt minimális termelői árat. A földmívelési minisztérium a burgonya termelői árának biztosítására és az ellenőrzésre elrendelte, hogy

a feladó a válogatott burgonya után métermázsánként 1 pengő feladási díjat tartozik fizetni a beiföldi értékesítésre szánt burgonya után.

Ez az összeg arra szolgál, hogy a termelő az előírt árat megkapja. Amennyiben a szállítmány az átvételnél kifogás alá nem kerül, akkor a feladó ezt a métermázsánként befizetett 1 pengő feladási díjat a Növénytermelési Hivataltól két-három héten belül visszakapja. Az ipari célokra szolgáló válogatott burgonya után, valamint a vetőmagburgonya után nem kell fizetni a métermázsánként 1 pengőt.

A magyar földmivés ember szempontjából egy a fontos: hogy

a kivétel meginduljon és burgonyatermését el tudja adni.

Le kell szőgenznünk azonban, hogy a burgonyafogyasztók tömegeire, főleg a munkássztyáyra nézve ez az újabb rend mintegy 75—80 fillér drágulást idézett elő métermázsánként, ami súlyos adónak minősíthető azért, mert e legfontosabb népelemzési cikk fogyasztói a burgonyaeértékesítés új rendje miatt kénytelenek ezt megfizetni. Érdekes volna azt is boncolgatni, hogy amíg a termelő 3.80 pengőt kap métermázsánként a burgonyáért, addig Budapesten a kicsinybeni ár 8 fillér kg-ként, a nagyban ár pedig 6 fillér. Hova tűnik el a közbeeső haszon?

A Drávavidék népe mindenesetre igen nagy örömmel vette tudomásul Mayer János v. földmívelési miniszter közbenjárásának eredményét, amely abban csucsoodik ki, hogy megindul a burgonya felvétele és kiszállítása az olasz piacra. Ez pedig pénzt jelent a nehéz viszonyok között küzdő derék, becsületes drávamenti népnek. — Szekeres László

BESZÉLŐ SZÁMOK

Világszerte 12,165,365 magyar él, de ezeknek csak kétharmada — 8,001,112 — van a Csonkaország területén. Románia 1,800,000, Csehszlovákia 970,000, Jugoszlávia 580,000

magyar testvérünkkel szenveteli el az ugynevezett „kisebbségi sorsot”. Az Amerikai Egyesült Államokban 580,000 magyar van; végül 234,253 magyar él egyéb országokban.

A magyar államférflak hazaérkeztek Berlinből

Megírta a *Vasárnap* legutóbbi számában, hogy Darányi Kálmán miniszterelnök feleségével és Kánya Kálmán külügyminiszterrel Németországba utazott, ahol nagy ünnepélyességgel fogadták a magyar államférflakot és a fogadtatás után ismételt alkalom nyitott arra, hogy a két ország között szoros és meleg barátság kölcsönösen kifejezést nyerjen.

November 25-én, csütörtökön Hitler vezér és kancellár másfélórás megbeszélésen fogadta a magyar államférflakot. A bizalmas tanácskozás után Darányi Kálmán miniszterelnök a német sajtó képviselői előtt nyilatkozatot tett, amelyben hangsúlyozta, hogy Magyarország mindig részt kíván venni a német birodalommal való szoros barátságba tömészködvés és a római jegyzőkönyvek szellemében folytatott alkotó békepolitikában. Örömet fejezte ki a német-magyar barátság újabb megerősítése fölött és kijelentette, hogy a látogatásnak más célja nem volt, mint általában eszmészerűt folytatni és baráti kézszerítést váltani a német birodalom vezető egységével. Hasonló nyilatkozatot tett Kánya Kálmán külügyminiszter is. Ezen a napon az esti órákban Hitler kancellár a magyar vendégek tiszteletére vacsorát adott.

Pénteken, november 26-án délben a charlottenburgi operában a „Kraft

durch Freude" nevű ifjúsági szervezet diszülésén vettek részt a magyar vendégek, akiket páholyokban felkeresett Hitler vezér és kancellár. Este ugyancsak az operában diszülés volt, amelyet a magyar vendégek Hitler vezér páholyából néztek végig. A szombati nap, november 27-ike, kulturális intézmények megtekintésével telt el.

Darányi Kálmán miniszterelnök, felesége, Kánya külügyminiszter és kíséretük november 28-án este utazott el a német fővárosból és november 29-én, hétfőn érkezett Budapestre, ahol a kormány több tagja, számos országgyűlési képviselő és a magyar politikai és közéleti sok előkelősége fogadta őket.

A miniszterelnök megérkezése után fogadta a sajtó képviselőit és ismételt kifejezést adott a berlini utazás, a fogadtatás és a tandcsokzások eredményessége feletti megelégedésének.

A miniszterelnök másnap, átvette hivatala vezetését.

A miniszterelnök november 30-án délelőtt másfélórás kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós kormányzóknál, akinek részletesen beszámolt berlini utjáról. Délután minisztertanács volt, amelyen többek között foglalkoztak a választójogi törvénytervezettel, majd a miniszterelnök és a külügyminiszter a berlini ut eseményeiről tájékoztatta a kormány tagjait.

Bolgar gazdák látogatása a Falu-Gazdaszövetségben

Érdekes és kedves vendégei voltak december elsején a Falu-Gazdaszövetségnek: öten bolgar gazda tisztelettel magyarországi tanulmányutja során a Szövetség vezetőségénél.

A vendégeket, akiknek soraiban ott volt a bolgar kereskedelmi miniszterium mezőgazdasági érdekképviseleti osztályának vezetője, Pavev, valamint Kocsanov Petko, a mezőgazdasági egyesületek szövetségének alelnöke is, Csevetkov Lázár, a budapesti bolgar követség sajtóelőadója kalauzolta Budapestre. A vendégeket a Falu-Gazdaszövetség székházában Mayer János v. földművelésügyi miniszter, a Szövetség elnöke; Krúdy Ferenc ügyvezető-alelnök, országgyűlési képviselő és Szekeres László h. igazgató fogadták.

A bulgáriai agrárintézmények jelenlévő vezetői a Falu-Gazdaszövetség vezetőitől tájékoztatást kértek a Szövetség keletkezéséről, szervezéséről és működéséről, majd vizonázásul Mayer János kérdéseire tüzetesen tájékoztatták a Szövetség elnökségét a bolgar mezőgazdasági és termelési viszonyokról.

A tájékoztató beszélgetés után a tanulmányi csoportnak az ülésteremben elhelyezkedett résztvevői nevében Csevetkov Lázár köszöntötte előbb bolgar, majd magyar nyelven Mayer János elnököt, akit a hallgatóság háromszoros hurrával és lelkes tapsal ünnepelt. Mayer János meghatóttan, meleg szeretettel és barátsággal köszöntötte a bolgar gazdatiszteleket, hangsúlyozva, hogy

a bolgar és magyar gazdatiszadalmat nem egyszerű udvariasság, hanem a világháború tüzes megpróbáltatásaiban megédeszt igaz testvériség fűzi egybe,

amelyet még bensőségesebb tessz a gazda-sorsközösség. Üdvözlőszavait Bulgária, Magyarország és a két nemzet egymáshoz való barátságának életével fejezte be.

A nagyhatású beszéd tolmácsolása után a bolgar gazdák ismét nagy lel-

kesedéssel ünnepelték Mayer Jánost, akit még a bolgar agráralkulatók szövetségének alelnöke, Kocsanov Petko üdvözölt, halásan megköszönve a meleg fogadtatást és kérte a magyar gazdaközösség és elsősorban a Szövetség támogatását a bolgar gazdaközösség tudásának fejlesztéséhez.

A tanulmányút résztvevői azután Mayer János vezetésével a parlamentbe látogattak el, a közeli napokban pedig megtekintik a fontosabb agrárintézményeket, mintagazdaságokat és szövetkezeteket.

A bolgar gazdák december elsején látogatást tettek az Országos Központi Hiteliszövetkezetben is, ahol Kovács János ügyvezető igazgató fogadta őket, majd Wanke Gusztáv aligazgató ismertette előttük a magyar hiteliszövetkezeti mozgalom kialakulását és eredményeit.

A HÉT POLITIKAJA

Képviselőház

A miniszterelnök Berlinből történt hazaérkezéssel újból megindult a magyar politikai élet. November 30-án, tíznapos szünet után, újból összehívta a képviselőház és folytatta a felsőházi törvényjavaslat vitáját. A magas színvonalu vita felszólalói minden oldalról megvilágították a törvényjavaslatot.

A december elsejéi ülést kora délután félbeszakították és az interpellációkra tértek át.

Felsőház

November 30-án ülést tartott a felsőház is, folytatva a városi számvetésügyi szolgálatról szóló törvényjavaslat vitáját. A vita megkezdése előtt Shoy Lajos székesfehérvári püspök számolt be amerikai útján szerzett tapasztalatairól. Bejelentette, hogy a negyvenötven éve odakint élő magyarok is könnyes szemmel emlékeznek meg szülőházajukról és kül-

A Somlóvidék érdekeinek előmozdítására nagybizottság alakult

A Somló Nagybizottság, melyet közel száz éve Esterházy Ferenc gróf alakított a Somlóvidék kulturális és gazdasági érdekeinek előmozdítása céljából, ünneplés keretében között alakult újra Devecserben. A somlóvidéki községek népes küldöttsége egyhangulag József királyi herceget választotta a Somló Nagybizottság védnökéül, tekintettel azokra a nagy szolgálatokra, amelyekkel a királyi herceg a pár éve megindult új somló propagandát támogatta. Somlóvár urát, Erdődy Péter gróft választotta a bizottság elnökévé.

Az alakuló értekezleten a devecseri választókerület népszerű képviselője, Schandl Károly dr. vázolta Somló történelmi adatait és azokat a lehetőségeket, melyek a Somló turisztikai, irodalmi és borászati kultúráját újból a közérdeklődés előterébe állítják.

A Remetehegy, melyről a Dunántul legszebb kilátása nyílik, a világ egyik legfinomabb borát adja.

A hegy alatt húzódik a Budapest—

gráci új országot és minden remény megvan arra, hogy ezt a pompás történelmi és természetileg is szép hegyet a turisták tömegesen fogják felkeresni. A Nagybizottság elhatározta, hogy Szent István királynak a lázadó pogányhadak felett ezen a környéken aratott győzelme emlékére a Szent István jubileumi évben első királyunkról elnevezendő kilátó-tornyot épít,

jelülj annak, hogy Szent István király emléke él és ahhoz Pannonia népe hű marad.

A nagybizottság társelnökévé felkérték: Balogh Jenő ny. minisztert, a Somlóvidék szülöttjét, Berky Miklós alispánt, Esterházy Tamás gróf főbíróköt, v. Jákegy Ferenc főispánt, Rott Nándor megyéspüspököt, Schandl Károly dr. képviselőt és Werner Adolf úrrel apátot. Ügyvezető-elnöké Malcom Gyula báró somló szőlőbíróköt, alelnöké Antal Lajos somlóvársárhelyi kanonok-plébánost, Balák Endre főszolgabírót és Jákegy-Ildás Miklós földbíróköt. Igazgatóknak pedig vitéz Nováky Lajos plébánost kérték fel.

A közel két évtizede forma szerint békében élő, de a rossz békeszerződések előidézte bizonytalanság miatt, csak nehezen megbékélt világ érdeklődése az utóbbi napokban a német-angol, majd azt nyomon követő angol-francia tárgyalások felé fordult nagy érdeklődéssel és sok izgalmal. A Halifax lord németországi látogatását követő angol-francia megbeszélések eredménye korai lenne még végleges következtetéseket levonni, úgy látszik azonban, hogy egyre erősebb válik az az álláspont, amely szerint mégis csak át kell valahogyan rendezni a párikkörnyéki békeszerződésben annyira szereszabdaló világot térrképet, egész szerkezetét. A két nagyhatalmi csoport — a német-olasz-japán csoport, amelyet általában Berlin-római tengelynek neveznek és amelyhez Magyarország is tartozik, valamint a Páris-londoni tengely, amelyhez a kisantant is tartozik — közéletét keres végre egy-

máshoz. Ha ez sikerül, — amire egyre több a valószínűség — ebből Magyarországnak csak előnyei származhatnak, mert, különösen Olaszország és Németország szószólása nyomán a világpolitika illetékes tényezői kezdenek tudatára ébredni annak, hogy Közép-Európa problémáinak rendezése során rendezni kell valamelyes formában a magyar kérdéseket is.

Pillanatnyilag kézzelfogható eredménye nincs ugyan, de komoly erőlködés hatása van kétségtelenül annak, hogy három angol képviselő — B. Riley, J. D. Quibell és R. J. Davies — nyílt levelet írtak a Manchester Guardian című angol újságba és ebben Magyarország sérelmeinek előbbi orvoslását sürgetik.

Sok hűhó - semmiért,

ezt mondhatjuk a kereskedelmi érdekképviseleték szövetelettelenes kirohanásainak jellemzésére. Olyan hévvel, olyan elkeseredetten támadják ugyanis a szöveteleket a másik oldalon, hogy az avatlatlan embernek már-már könny szokik a szemébe, rá gondolva a kereskedőkre, akiknek a szájból kivieszik a kenyeret a szöveteleket. A tényállás pedig — a statisztika megcáfolhatatlan megállapítása szerint — ezzel szemben az, hogy a kereskedelmi forgalomnak mindössze négy százalékát bonnyolítják le a szöveteleket. Ugy látszik azonban, még ezt az elenyésző csekély hányadot is irigylik a szövetelektől azok, akiknek még a száz százalék is kevés...

SZÓLŐOLTVÁNYOKAT

ajánlok kitűnő minőségben, nagy választékban és felelősséggel szállítok. A személyes átadást szívesebben veszem, mert komoly vevők csak így győződhetnek meg pontosságomról és anyagi helyzetemről. Mindezekről információkat adhat az előjáróság, plébánia hivatal vagy a Gyöngyösi Bank Rt., Gyöngyös. Tavaszit szállításokat már most felveszek, árjegyzéket ingyen küldök. SZABÓ ISTVÁN. ABASÁR, Szent Imre-tér 368. sz.

Tessék intézkedni!

Védelmet a gazdának.

aki nem akar beleyugodni abba, hogy terményei tönkremenjenek. Egy ilyen gazda — amint szinte hitetlenkedve olvassuk — hitelt vett 79 pengő árá hordót és fedezetül váltót adott. A mustot, bort tehát volt már hová tenni, eladni azonban nem sikerült a remélt időre. Lejárt a váltó, a tartozás a költségekkel együtt megduplázódott, a bank pedig könyörtelenül és kegyetlenül elárvereztette a nem védett, sőt védtelen gazda 18 000 pengőért 20 holdas birtokát — 3100 pengőért. Tessék végre intézkedni, hogy a váltótörvény drakói rendelkezéseivel ilyenformán mégse lehessen visszaélni...

A kataszteri tisztajóvedelem

megállapítása miatt országjárta sok a meg-megújuló panasz. Évek óta hallunk róla, hogy az illetékesek foglalkoznak a kataszter átírásának tervével, egyelőre azonban semmi sem történik ebben az irányban. Pedig a régen és meglehetősen felületesen összeállított kataszter azóta alaposan elavult; egyes vidékek talajának természete is megváltozott, mások a termelési és értékesítési feltételek, amelyek a tiszta jóvedelem szempontjából jelentősek. És még egyet: akkor, amikor a katasztert készítették, az akkor felállított „tisztajóvedelem-alap” még nem szolgált annyiféle pótlék kiszámításához is alapul, tehát az elírásoknak a káros eredményét nem érezte annyiféle formában és olyan hatalmas tételekben a kisgazda, mint ma... Tessék tehát intézkedni a kataszteri újrafelvételk országos elrendelése iránt...

Tízezer asszony elindult: megkeresni a lelke boldogságát...

Meghatva olvassuk az egyik angol világlap közlését arról, hogy eziden tízezer asszony készülődik a karácsonyi betlehemi zarándoklatra. Olaszországban, Franciaországban, Spanyolországban lázasan folynak a készülődés. Angliából már el is indult kétezer asszony, hogy szentestére megérkezzék Betlehembe. Fáradtan és éhesen — a legtöbb egy fillér nélkül, csak elemozsias batyuval indult utnak — ott fognak öröki állni a Megváltó születése helyére épült templom előtt, hogy bejuthassanak és meglát-hassák a sziklabarlangban lévő szent jászolt.

Egy angol újságíró az indulás előtt beszélt két boldogtalan, csaldótt és kétségbeesett asszonnyal, akik már öt esztendőre gyűjtögettek garasait az utiköltségre. Kezükben szorongat-ták kis batyujukat, amelyben néhány napi élelem volt. A két asszony közül az egyik beteg, de reméli, hogy

a betlehemi éjféli misén nyert áldás visszaadja egészségét.

A másik a szent jászolnál keres vigaszt mérhetetlen szomorúságára, amely évek óta gyötri. Mindketten erős fogadalmat tettek arra, hogy a templomtól a sziklakapornáig vezető hosszú lépcsőutat tétencsúzva fogják megtenni.

De odaérnek-e vajjon? S megtalálják-e a tízezer asszony, amit ott keres: az elvesztett boldogságát, lelki nyugalmát és megrongált egészségét?

Asszonyok mennek Krisztus jászolához... Tízezer asszony. És viszik a mai világot minden fájdalmát, amelyet ők éreznek legjobban. S a torhettelen hitüket,

amely minden baj orvosságát megli a betlehemi jászol örök és emulhatatlan dicsőségében.

Zord idők csodálatos utmutatása ez az elhatározás. Vajjon beragogy-e a betlehemi csillag szeretetet sugárzó fénye a világ sorsát intező hatalmaságok közönybe fásult szívébe is?

„Szent István-földet” kap száz jászárokszállási család

(A „Vasárnap” kiküldött tudósítójától.)
A nagy országalapító első király: Szent István halála kilencszázadik évének méltó megünneplésére folyó előkészületek gyönyörű gondolatra ihlették a magyar föld kisembereinek sorsát a sorsközösség közelségéből figyelemmel jászárokszállási apátplébánost Aczél Józsefet, aki esztendő óta és szép sikerrel fáradozik azon, hogy a magyar föld kisembereinek földhözjuttatása érdekében folyó hivatalos akciója megvalósuljanak.

A gondolat, amely az illetékes kormányzati tényezők megértésével és készségével a megvalósuláshoz közel áll, abban csuocsodik ki, hogy

az országalapító nagy király emlékéhez a legméltóbb az, ha bármilyen impozáns, de mégis rideg szobor felállítására, vagy árnyat és tán gyümölcsöt is termő, de kenyeret mégsem biztosító liget ültetése helyett önálló, új egzisztenciákat telepítünk a magyar földre.

S ezeket a parcellákat, amelyeken magyar családok fognak gyökeret verni és Isten segítségével megerő-

és 600 négyszögöles, ugynevezett kis tanyaföldekre parcelálzáznak fel.

Körülbelül száz családot lehet így házhelyhez, vagy kistanyaföldhöz juttatni. Valószínű, hogy a házhelyek építkezési segélyt, illetve kölcsönt is fognak kapni és így — évi részletként a hasonló területért ott szokásos bérösszegeknél kevesebbet fizetve — saját házhoz jutnak majd az arra érdemesek. A házak, illetve földek „Szent István földje”-ként fognak szerepelni.

Az előterjesztéshez a minisztérium hozzájárult, a földek kijelölése már meg is történt és a gazdasági felügyelőség útján a közeli napokban megkezdődik a jelentkezők összeírása, hogy 1938-ban az ünnepi esztendőben már megindulhasson a termelő munka a Szent István-földeken. Ime! A nagy király szelleme él és testet ölt kilencszáz évvel a nagy király halála után... (B. K.)

IGAZI ÖRÖM
Kitűnő hangu
HARMONIKA
kéthangsoros ... 12.- P
háromhangsoros 18.- P

ISKOLAHEGEDŰ

felhurova,
kitűnő hangu ... 11.50 P

ZONGORÁK
HARMONIUMOK
FUVÓ-
HANGSZEREK stb.

Sternberg

királyi és udvari hangszergyár

Budapest, VII. Rákóczi-ut 60

Napi hét vagon olajat ad a lispei aranyforrás

Hogy mit jelent a motorok, repülőgép, tank, egyezőval a gépesített világ idején a benzin és olaj, azt nyitottszemű embernek nem is kell magyarázni. Az olaj ma fontosabb nemzetgazdasági tényező az aranynál. Emlékeztetünk még az olasz-abesszini háború idején az angol-olasz viszályra. Anglia gazdasági blokádot akart volna vonni Olaszország köré, hogy elzárja tőle a világ nyersanyagkészletét. Most olajat azonban említeni nem merte, mert abban a pillanatban ki-
lört volna az angol-olasz háború.

Az olaj egy országban nemcsak a technikai fejlődés alapja, hanem a haladás és jólét fontos fokmérője is.

Nekünk nem volt olajforrásunk s ezt az értékes és drága anyagot mindig külföldről kellett beszerezniünk.

Most úgy látszik, kezd a szerencsénk mosolyogni. A Mura-menti irtadán sártenger közepén, a lispei dombok oldalán olajforrásra bukkant a kedvezményes angol társaság. S

hogy nemcsak a szaga benzin és hire olaj, be is mutatták november 27-én a kiküldött minisztériumi bizottságnak. A szakértők örömteli boldogsággal szemléltek, hogy a csövek próbáinál olyan erővel szökken magasba az olaj, mint a Niagara-tűzfekendőtől a vizsgár.

A három év óta tartó furási kísérletek eredményeként megállapították, hogy

ezidőszert naponta 6—7 vagon kitűnő mennyiségű, benzinben gazdag olaj nyerhető.

Ha pedig a tervezések és számítások bevalnak, két éven belül egész Magyarország olajszerűségre fedezhető lesz, mert a kitermelt mennyiség 15 százalékka a magyar államot illeti.

A magyar föld új kincseinek előretörése óriási változást fog előidézni Somás, Esztergony, Rigyász, Pála, Letenye, Kiscsele községek életében is. A földek ára s a napszám felszökik. Fizet az édes magyar föld: boldogságot és megélhetést ad.

A hercegprimás jubileuma

Most volt tíz esztendeje annak, hogy XI. Pius pápa beöltöztette a Csernoch János halálával megüresedett esztergomi érseki székét és Serédi Jusztinián dr.-t, a Szent Benedek-rend tudós tagját nevezve ki hercegprimásá.

Az évforduló bensőséges ünnepe nemcsak a magyar katolikusoknak, de ünnepe az egész magyarságnak is, mert Serédi Jusztinián főpásztorok-dása alatt nemcsak egyháznak volt apostola, de buzgó és sok eredményel apostolkodott a külföldön a békeszerződésekkel megcsontított ország igazának elismertetése érdekében is.

A hercegprimás az egyéniségét jellemző szerénységgel elhárított ugyan magától minden személyes jellegű ünneptetést, mégis a magyar közélet vezetői üdvözölő táviratokkal és levelekkel áraszítják el, a hívők sokmillió serege pedig szívében ünnepli főpásztorát.

Elindult a „Tisza” nevű új, magyar tengerjáró hajó

A Tisza nevű új Duna-tengerjáró motoros hajó november 26-án reggel futott ki Budapestről Kaposztás-megyér felé, hogy megtegye próbatúját, amelyen Horthy Miklós kormányzó is résztvett. A hajó 70 méter hosszú, 10 méter széles és 800 lóerős nyersolaj-motorral van felszerelve. A hajó rakományára Törökországba, Görögországba, Palesztinába és Egyiptomba szánt cukorból, géprészekből, vaszerkezetekből és egyéb ipari termékekből áll.

Új válsághullám

fenyeget hírek szerint, azaz a gazdasági viszonyok rövid idő óta tartó, a mezőgazdaság által csak kisebb mértékben kihasználtsá válásával hamarosan véget fog érni. Adja Isten, hogy ez a jóslás ne bizonyuljon igaznak, de a „Vasárnap”, a falu népe nevében máris és újra felemeli szavát az agrárról (a mezőgazdasági termények és iparicikkék ára közötti aránytalanság) nyilatásának szűkebbre vonását kérve és sürgetve az illel'kesektől. Ha tovább tart az ugynevezett konjunktúra, akkor a legelemibb igazság is azt kívánja, hogy végre a mezőgazdaság is részesüljön a konjunktúra áldásaiban. Ha pedig újabb válság következik, meg kell előzni, hogy a válság minden terhet újból az agrárlakosság vállaira hárítsák, mert ezt a magyar gazdaságunk már nem bírná ki...

**A karácsonyi napfári
csak az kaphatja meg, akinek az
előfizetése rendben van**
**Tessék tehát beküldeni
a hátralékos előfizetési díjat!**

Falu-Gazdaszövetség

Házilipari tanfolyamok

A Falu-Gazdaszövetség női szakosztálya több mint harminc gyakorlati tanfolyamot szervezett meg az évi hónapokra, amelyeknek célja, hogy az otthon kellemesebbé és megelhetőbbé könnyebbé tegyék a falvi lakosság számára. Jelenleg a következő helyeken működik tanfolyam: Vercsél (háztartási), Tokaj (szabás-varrás), Borsodnádásd (népművészeti), Nagycenk (háztartási) és Szeged (gyermekjátékkészítő). A háztartási tanfolyamokon sütni-főzni, vasalni és minden háztartási munkát ügyesen elvégezni tanulnak meg a leányok-asszonyok, a varrótanfolyamokon a fűzőmű és felsőruházat szabás-varrását sajátítják el, a népművészeti és gyermekjátékkészítő tanfolyamokon pedig népies viseletű babákat, posztóátlakat, festett dobozokat, raffiakosárlakat, pamut- és posztóvirágokat és egyéb szobadíszeket készítenek. Nagycenken és Vercsélben december 5-én fejeződik be a tanfolyam. Tokajban december 19-én, Borsodnádásdon pedig december 22-én lesz a kiállítással egybekötött tanfolyamzáró ünnepély. Külön felhívjuk a figyelmet a szegedi népművészeti tanfolyam karácsonyi kiállítására, amelyet december 5-én, délutól 11 órákor ünnepélyes keretek között nyit meg Glatzfelder Gyula megyéspüspök. A kiállítás a szegedi Szent Vince Szeretetszégyület rendezésére az Eötvös-utcai Iparostanonciskola dísztermében s az eladott tárgyakból befolyó összeget jótékony célra fordítják. A kiállítás egy hétig marad nyitva és ez alatt az idő alatt bemutatásra s eladásra kerülnek a szegedi tanfolyamok készült szoboralkotásai magyar babák, macskák, elefántok, játékosacskák, művészi kivitelű posztóból és színes kartonból készült könyvfeledek, festett dobozok, bevásárló- és fürdőtáskák és rengeteg más kedves apróság, amelyek karácsonyi ajándéknak különösen alkalmasak.

Falu nap Nógrádmarcalon

A Falu-Gazdaszövetség december 12-én, vasárnap Nógrádmarcal közegében gazdanapot rendez, amelynek programján a gyermektestiszsági verseny, gazdaudvar-verseny és gazdanyűlés szerepel. A falunap iránt széleskörű érdeklődés nyilvánul meg.

Fejleszteni a skaktudást!

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület ideai téli munkaprogramjának legfontosabb pontjává azt a kérdést tette, hogy miképpen lehetne a népies gazdálkodás színvonalát emelni. Az ideai gazdahét bevezetésékeppen ezt a problémát tárgyalta most az OMGE egyik szakosztálya. Számos hozzászólás után Fabriczius Endre igazgató részletes javaslatot terjesztett elő, amely szerint legfontosabb feladat: téli gazdasági tanfolyamok, a népisoklak tantervébe beállítandó szakértők, mintagazdai intézmények létesítése, állandó határbejárások, fokozott jelentőségű vetőmagok megindítása, a vetőmagtisztítás népszerűsítése, a műtrágya-beszerezés megkönnyítése és a növényvédelem propagálása.

Nem gazdaságos a sertés-és baromfi tenyésztés a törvényesen védett

Rákócseyi bakteriumölő

nélkül. Kapható és megrendelhető csak IFJ. AULICZY OTTÓ Budapest, VII, Dohány-utca 94. I/2. Árak: Demijonnal ab Budapest

3 4 5 6 8 10 15 20
370 480 710 910 1010 180 210

Tanulmányok prospektus a lap olvasójának ingyen!

Felemelték a dohánybeváltási árakat

A „Budapesti Közlöny” (hivatalos lap) november 28-i száma közli a pénzügyminiszter rendeletét az 1937. évi dohánybeváltási árak megállapításáról. A pénzügyminiszter elfogadta az Állandó Dohánytermelési Szaktanácsnak az egyes mezőgazdasági termények árában és a munkabérekben beállított emelkedésre való hivatkozással előterjesztett javaslatát és a gyártásban csak korlátozott mértékben használható kapadohány kivételével — valamennyi dohányfajta beváltási árát emelte. Az áremelés az értékebb dohányfajtaknál, továbbá az egyes fajtakon belül a jobbminőségű, de különösen a világos osztályoknál nagyobb, a barna osztályoknál pedig kisebb mérvű.

Az 1937. évben a dohányjövődék részére engedély mellett termett dohánylevelek beváltására kiküldött bizottságok működésének tartalma a következő: Bu-

apest december 9—23, január 3—27; Bátorfya december 9—23, január 3—15; Békéscsaba december 9—18, január 10—15; Dobreczen december 9—23, január 3—4; Fadd december 9—23, január 3—21; Hajdúdorog december 9—23, január 3—február 3; Jászberény december 9—23, január 10—15; Jászkisér december 9—15; Kápolna december 9—23, január 3—19; Kiskunfélegyháza december 9—17; Kővárda december 9—23, január 3—24; Mezőkövesd december 9—23, január 3—15; Miskolc december 9—23, január 3—27; Nagyatád december 9—23, január 3—28; Nagydorog december 9—23, január 3—22; Nagykovács december 9—23, január 3—24; Nagygyűlűs december 9—15, január 10—15; Nyirbátor december 9—23, január 3—11; Nyíregyháza december 9—23, január 3—8; Polgár december 9—23, január 3—28; Rakamaz december 9—23, január 3—27; Szolnok december 9—23, január 10—15; Tiszaróka december 9—23, január 10—15; Városházi december 9—23, január 3—20.

Fejledésről tanuskodik a baromfikiállítás

Magyarország kisállattenyésztésének seregszemléje az évről-évre november végén megrendezett nemzetközi baromfikiállítás. Az idei kiállítás, amelyet a Baromfitenyésztők Országos Egyesülete rendezett a fővárosi tenyészállatvásártéplepen, jelentékenyen felültelte a multévét. Mig tavaly a kiállításon összesen 1200 kiállalt szerepelt, az ideai kiállításon már 1800 állattal vettek részt a tenyészők. Az ideai kiállításon 700 tyúk és kakas, 800 galamb, 800 nyúl, 140 kacsa, 100 liba, 80 pulyka szerepelt. A tyúk-fajtaknál nagyon előretört az ugynevezett magyar parlagi tyúk, mely a multban bizonyos ideig fajtakkal szemben háttérbe szorult, mig az elmúlt évek tapasztalatai nem igazolták, hogy az exportcélknak is a nemesített magyar parlagi fajta felel meg a legjobban, mert ez a magyar rögöz szokott baromfi szolgáltatja a legízlelesebb húst, azonkívül a nemesített eljárásokkal ma már sikerült tojóképességgé is megjavítani. A kacsák közül a pekingi és a kampbel kacsát vezet, mig a pulykák között a bronzpulyka sze-

repet elsősorban. A ludak közül a nemesített magyar lud és az emendi lud vitték el az elsőseget. Nagy választék volt a különböző galambfajtákban, melyek közül ujjaban a hazsongalambok kerestek többet. A házi-nyulak között a különböző nemes szörmek utánzására alkalmas fajták szerepeltek nagy számban, azonkívül legnagyobb mértékben az élre törtek az angolok, amelyekre a magyar kisállattenyésztésben egyre nagyobb jövő vár, igazolva az Angoratenyészők Országos Szövetségének helyes célkitűzéseit. Kedves részlet volt a kiállításon a sokféle kanári füttyülő csoportja. Rendkívül érdekes és tanulságos volt a Külkereskedelmi Hivatal képez és grafikonos bemutatója az értékesítési tudnivalókról, a gödöllői baromfitenyésztő társaságról, valamint a pápai gazdasági szakiskola csoportja.

A kiállítást november 27-én délben nyitotta meg Vay László báró államtitkár, a földművelésügyi miniszter képviseletében, akit Telesi József né grófnő, a kiállítás elnöke üdvözölt. (B. Gy.)

ÉRTÉKESÍTÉS:

Az Országos Mezőgazdasági Kamara november 28-án kiadott jelentése szerint a termények értékesítése tekintetében a gabonaféléknél változatlanul tartózkodó a helyzet. A gabonák részéről ma még kisebb kínálat mutatkozik a gabonaféléknél. A hagyományos értékesítés kedvező mederbe telődött. Az állattipon az értékesítés minden zavar nélkül és megfelelő árakon folyik. Csupán a juhkivitel küzd nehézségekkel. A baromfiiparban mérsékelt árak mellett elfogadhatóan alakult az üzletmenet. Az angolországi pulykaexport, sajnos, egyelőre nyomott árakon folyik.

Vöröshagyma

A magyar vöröshagyma az angol piacokon emelkedő árakon értékesítődött. A legutolsó árjegyzék alapján óta tárgyazonos mutatók 4. áremelkedésnek megfelelően a hagyományos libonyoltat szer november 30-tól kezdődően a vöröshagyma minimális termelői árát 4-éknél 12:40 pengőben állapította meg.

SZÖVETKEZETI IGAZSÁGOK

A kereskedés nem monopóliuma a kiskereskedőknek; azt, amitők tesznek, megteheti a szövetkezet is. (Wünscher Frigyes.)

A magyar szövetkezeti mozgalom célja, hogy a kapitalizmus türelhetetlen és igazságtalan kinövésait egyszorozza és a kapitalisztikus rendszert megjavítsa.

(Ezt a megállapítást Eber Antal, a szövetkezetek ádáz ellenfele tette.)

PAPRIKA

kilója: Csipősségmentes 4.30, csemegé 4, édes 3.60, féledés 2.90, rózsás 2.20, erős 1.20 pengő. Szállítást rendelők fizeti, szállítja utvatvelet: Kozma János, Bácsa, Pestmegye

Több sertést hizlalunk, mint tavaly

A földművelésügyi minisztérium most adta ki a hizlalás alatt álló sertésekről szóló kimutatását. A kimutatás szerint a hizaltsertések száma 1936 október 1-ével szemben 49.805 darabbal emelkedett. 1937 október 1-én a hizlalás alatt álló sertések száma összesen 287.299 volt, ebből zirsirtés 231.440, hussrítés 55.589. Kétszáz kettszáznál nagyobb gazdaságokban 203.173 darab, ennél kisebb gazdaságokban 18.076 darab, ipari hizlalónál 68.050 darab volt hizlára beállítva. Az összes állományból mindössze 6499 darab volt bérhizlálásban.

Burgonyalisztet kell a kenyérbe keverni

Ausztriában

Az osztrák burgonyafelesleg érdekes intézkedésre készítette a kormányt. Törvényjavaslatot készített, amely a burgonyalisztnek egyes meghatározott esetekben való felhasználását kötelezővé teszi, még pedig úgy, hogy a kenyérnek 4, egyező péksüteményeknek pedig 1 százalékos burgonyalisztet kell majd tartalmaznia. A javaslat arra vonatkozóan is intézkedik, hogy a szeszgyártásban szintén elhelyezhető legyen a burgonyafelesleg egy része.

Menetdíjmérséklés a „Gazdahétra”

A kereskedelemügyi minisztérium az OMGE közgyűlése és a vele kapcsolatos gazdanapok alkalmából a MÁV és a kezelésében lévő helyi-érdekű vasutak vonalain mintegy 33 százalékot kitevő azt az utazási kedvezményt engedélyezte a december 6-tól december 18-ig terjedő időben, hogy az illető vonatmenet alacsonyabb kocsisztályára váltott menetjeggyel a következő magasabb kocsisztályon lehet utazni. Az utazási kedvezmény az OMGE titkári hivatalában (Budapest, IX., Köztelek-u. 8.) beszerezhető igazolvány alapján vehető igénybe. Az igazolvány költségei fejében személyenként 1 pengőt pénzben vagy postai értékkjegyekben kell mellékelni.

Kedvezményes fűmag

A földművelésügyi miniszter rendelet adott ki a közös és közlegelők gyűjtésére kedvezményes áru fűmag szétosztása tárgyában. A rendelet szerint a miniszter a legeltetési társulati, birtokossági közös legelők és közlegelő közlegelők gyűjtését az 1938. évben is anyagi támogatással kívánja előmozdítani olyformán, hogy az 1938. évi tavaszi és 1938. évi őszi vetés céljából legeltetési társulatoknak, birtokosságoknak és közlegelőnek kedvezményes áru és lehetőleg hazai termésű főmőnésű fűvetőmagot bocsát rendelkezésükre. A fűmagvaknak az év második felében való kiosztását mellőzi, tehát azoknak, akik a fűmagvakat az őszi évszakban kívánják elvetni, igényeiket szintén most kell bejelenteni és az 1938. évi őszi vetéshez szükséges fűmagvakat is az 1938. év február folyamán szállítják. Az igényeket az illetékes vármegyei gazdasági felügyelőségnek mielőtt be kell jelenteni. Egy-egy jelentkező által igényelhető összes vetőmagmennyiségét 100 kilogrammnál kevesebbet nem lehet, kisebb igénylők azonban csoportosulva jelentkezhetnek.

Minden hangszert
legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolható a hírneves
Reményi Mihály
hangszertelepen. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.
Kérje 51. sz. dímentes árjegyzékemet

KIS VASÁRNAP

Mikulás és a rossz Jankó

Néma most a falu,
Csak a szél dudálgat.
Sut mélyén az ember
Oduban az állat.
A vén Nap sem járja
Az egék tetejét,
S alig hogy kivirrad,
Újfént dől a setét.

Miklós napja nagyon,
Mikulás estéje,
Nem rest most a gyermek,
S hogy a jót remélje:
Viseltes csizmáját
Kifeni és kiteszi
Az ablakba, hátha
Cukorra lesz tetli.

Gyermekszakas szerint
Jankó is így tett ma.
Kitétte csizmáját
A nagyház ablakba.
Nem mondom egeszsert
Kipuccolta szépen,
Így még nem ragyogott
Tán az egész évben.

Allig hogy elaludt,
Aranyos bubája
Jött a vén Mikulás,
Hátán tele szájka.
Megáll az ablaknál
És fejté csóválja,
Mikor ránéz a nyúti,
Kuzbitolt csizmájára.

Csak szemével kérdez.
Felel is a csizma:
„Egész esztendőben
Nem voltam én tisztá.
Nem kimélt a gazdám,
Hurcolt vízbe, sárba,
Nem érdemel cukrot,
Mikulás napjára.

Szétrugta az orrom,
Jeget tördelt velem...
Kedves Miklós apó,
A virgácsot kérem.”
„Ejnye, ejnye rossza —
Bólintott a jó Vén —
Így cserdül az a vőstör
Magyarul: az agor.”

Szólt és a virgácsot
A csizmába tette
S hogy rossz volt a gyerek,
Bánkódott felette.
Már-már el is lépett,
Mégis megmondolta:
„Nesze, te rossz Jankó,
Itt egy kis cukorka.

Hátha majd jövőre
Magad jóban hordod.
Cszimádra, gunyádra
Jobban viselsz gondot.”
Végezte beszédét
S talán nem hiába,
Egy marék cukrot tett
Jankó csizmájába.

SZÁMADÓ ERNŐ

Fejtörő

- Melyik szeg beszél, bár akadozva? *(Részeg)*
- Melyik vér repül a levegőben? *(A denervé)*
- Melyik ige nem ragozható? *(A kemény)*

A FALUSI OTTHON

Tisztaság és hiúság

Aki a tisztaságot és jólépoltságot nem téveszti össze a piperészkedéssel, annak el kell ismernie, hogy a leányoknak s asszonyoknak igenis hiúknak kell lenniük külsejükre. A jól értelmezett hiúság nem azt jelenti, hogy egész nap a tükör előtt álljunk, kenjük-fenjük és kenceficéljük magunkat, pisorított meg körömlakkot használjunk, hanem hogy tiszták, gondozottak és csinosan öltözöttek legyünk.

Minden leánynak, asszonynak ékesége a szép haj, de hogy tényleg ékeség legyen, azt gondolni is kell. Helytelen szokás a fejet télen-nyáron letakarni. Csak akkor kössük be fejünket kendővel, amikor arra szükség van, télen, ha a megfázástól akarjuk megóvni a nyáron, ha olyan munkát végzünk, amitől a haj beporosodik, pl. cséplésnél dolgozunk. Zárt helyiségben, otthon ne viseljünk kendőt a fejünkön, csak takarítás, főzés közben, egyébként hagyjuk szabadon szellőzni hajunkat. Ne várjuk meg, míg hajunk elszírosodik, elkopásodik, hanem rendszeres kefévelés, mosással vegyük elejét a haj korai tönkremenésének. A hajhullásnak, idő előtti kopaszodásnak is legtöbbször a tulzsírosodás az oka. Akinek erre hajlama van, kátrányszappannal mossa gyakran a haját, alapos dörzsöléssel frissítse fel a hajgyökereket lápláló véredényeket.

Nagy gondot kell fordítani a száj és fogak tisztántartására is. A fogszuvasodást, foglyukasodást leggyakrabban a fogakra és fogak közé tapadó ételmaradékokban elszaporodó apró gombák okozzák. Ellenük legskikeresebben úgy védekezhetünk, ha az ételeket jól megrágjuk, mielőtt lenyeljük, mert az alapos rágás közben a fogsó tapadó ételmaradékokat is lesuroljuk; azonkívül, ha csak lehet, minden étkezés után, de este és reggel feltétlenül fogmosást és szájblölgézetet végezzünk. A családban mindenkinek külön fogkeféje legyen! Legjobb a szájat enyhén alkoholos vízzel kiöblögetni, azután fogporba

mártott fogkefével a fogakat minden oldalról alaposan ledörzsölni. Használat után a fogkefét tiszta vízzel jól mossuk le, a vizet nyomkodjuk ki belőle és úgy tegyük el függőleges helyzetben, hogy jól kiszáradhasson. Gyerekeknek soha se engedjük meg, hogy fogukat kezükkel, vagy fogvájjal piszkálják, hanem inkább arra szoktassuk rá őket, hogy étkezés után szakt mossanak a s fogak közé szorult ételmaradékokat inkább selemzállal távolítsák el.

Kánya Terézia

Magyar konyha

Rizsgombóc-leves. Fél liter hideg teiben megfőzök 15 dekagramm rizst s ha megfőtt, félretesszük hűlni. Eközben kevés vajat, négy tojás sárával elkeverünk, belekeverjük a rizst, kevés sót a négy tojás fehérjéjének a habját liszttel, amennyit kíván, apró gombócokat formálunk belőle és befőzzük a levesbe.

Kirántott burgonya. Középnagyrúcsu burgonyákat megfőzünk és meghamozzuk; ha kihűlték, alul-felül vágjuk le belőlük, hogy mezálljanak a tálban. A közepét mindegyiknek szépen kiszedjük, vígzáva, hogy szét ne hullon s a burgonyát felvert tojásba, szelvényezésében megmártva, forró zsírban kisütjük, aztán sült húsból készített töltelékkel megtöltve, melegen adjuk asztalra.

Pirított dara. Fél liter tejet és ugyanannyi darát 3 tojással jól elkevertünk fázékban; ha már sima, zsírra öntve néhány percig hagyjuk. Mikor már megkeményedett, a lábasban késsel megvagdossuk, hogy morzsás legyen. Kevés citromlével, fahéjjal keverünk belé és tetejét cukorral hintjük meg.

Arany szabályok

A konyha mindig tiszta legyen. Piszkos konyha a betegségek melegálya.

Csak jó vizet igyunk. Rossz víz a járványos betegségek forrása. Ha a faluban rossz a víz, forraljuk fel!

Kis gyermekünknek sok gyümölcsöt és zöldséget adjunk; szépen fejlődik és egészséges lesz tőle. Ne felejtsük el!

Gazdatudnivalók

A mocskos-pajor irtása

Földhiernyő, porkucak néven is ismeri a szántóvető azt a hernyójt, mely az ősi vetésekben és tavaszszal a répában, kukoricában igen súlyos károkat okozhat.

Ez tulajdonképpen az ugynevezett vetési bagolyféle fejlődési alakja. A pillé alig tűnik szemünkbe, mert nappal árnyékos levelek alatt pihen és csak éjjel repül, párosodik és petézik. Lepke formában április végén és augusztusban jelenik meg. Az általa lerakott petékből a hernyók júniusban pusztítják a répát, kukoricát, míg az augusztusi lepéketeiből kikelték az őszi vetéseken garázdálkodnak. Amíg a hernyó még kicsi, addig a föld felett él, de mikor kifejlődött, akkor nappal a föld alá húzódik s 1—3 cm mélységben összekukorodva pihen.

A hernyók irtásában néha a természet is segítségünkre van: bizonyos betegség lép fel köztük, mely pár nap alatt az egész határban előkelve végez. De — sajnos — e fertőző betegségekre nem mindig számíthatunk. Ragadozó rovarok, vetési varjak, seregélyek és foglyos is sokat pusztítanak el. Kisebb területeken ajánlatos kézzel is gyűjtíteni; a növények tövében fakéssel feltörjük a földet 5—6 cm mélyen és az ott talált hernyókat megöljük. Lehet a megtámadott terület körüljárásával is védeni a szomszédos földeket; ha mélyjáratu éke-

vel úgy körülzántjuk, hogy a föld a hernyóktól ellepített terület felé forduljon, akkor a barázda meredek fala a továbbhatoláshoz utját állja. Baranyovits Ferenc dr. leirt egy módszerrel kevert családrét, mely a mocskos-pajor pusztítására jól bevált. Szerinte 20 kg korpába alaposan el kell keverni 2 kg „Kryocid” nevű rovarmérget. (Ez emberre, házira ártatlan, madrára veszélytelen). Másik edényben összegyűjtünk 20 liter vizet és 2 kg melaszt. Ha a melasz a vízben feloldódott, öntsük bele a korpás keveréket s az egészet gyurjuk tészává. Ebből a tésztából dionagyúságú csomókat gyurunk és este 2—3 arasznyi távolságra lerakjuk a hernyóktól meglepett földre. A hernyók az édes tésztát ellepik, így megmérgezik magukat. Szükség esetén a csalátek kirakását megismételhetjük.

Hogyan nevel a kistenyészítő a hikborjút?

Aki a tavaszi állattartásról írt beszámolókat figyelmesen elolvasta, annak bizonyára feltűnt, hogy egyes csomógyeji községek olyan bikákat állítanak ki, melyek révén nagy uradalomokkal is felvehetik a versenyt. Hogy hogyan nevelik a borjút, azt Rida József kaposvárdi kérdő 20 holdas kisgazda következőképpen írja le: „Ellés után az állattöltöt, mielőtt lábra tud állni, azonnal szoptat engedjük. Első napokban mégyszer, azután háromszor, majd a második hónaptól kétszer, négy hónapos korától pedig egyszer, mielőtt szaladni kezd, rendszeresen tartunk

előtte finomszálu szénát, hogy a kérdőzés rendszeresen váljon. Két hónapos korától pedig abrakot teszünk elébe, ami zab-, bab- és árpadára, nem finomra zuva. Az adagolás szabvány: annyit adni, amennyit jóideben, maradék nélkül elfogyaszt. Az abrakba rendszeresen adagolunk konyhasót és szénaszav meszet. Mielőtt eszik a borjú, vizet is meziknáljuk, de vödörből, mert akkor tudjuk, hogy mennyit kap. A vályun való itatásnak az a hátránya, hogy sokat iszik, alakja elváltozik, csúszó hasat nevel. Ha a borjú eléri az 5 hónapos kort, akkor eléjött az elválasztás ideje, mert a további tejjel-tartás túlgigyesessé tenné a borjút és drágává a felnevelést.

A borjunak a kifutóban van a helye. Csak az etetésre, vagy zord időben maradhathat az istállóban, jölehet istállóinak tégláinak, világosak, tiszták, levegősek, de nem huzatosak. Mielőtt letehetése, a tartást is rendszeresítjük. Kezdetben kö-főféllel, legkésőbb ¼ éves korában le- karikázunk, mert így biztosabb a vezetés. Ha a szarv hüvelykujfnyira kinőtt, akkor időmólti teszünk reá, hogy helyes irányban nőjön.

A borjunevelés sok türelmet, tenyész-pói készséget, aldozatot kíván a tenyész-től. De ha a tenyésző jó daktája állt- jának, akkor az eredmény nem mara- hat el.”

A homok takarmánynövényei

A szőzbübbökköny a laza homoknak is biztos takarmánynövénye; szereti a mészben gazdag talajt, de megbarátkozik a mészszegény, azaz az igényeitől eltérő talajokkal is. Míg azonban mészben gazdag homokon sarjadzóképesége nagy, így tarlója újra kihajót és sarjúja takarmánynak, zöldrágójának vagy magtermesztésre használható, addig mészben szegény talajon sarjadzóképesége nagyon gyenge, így tarlóját legjobb azonnal feltörni és csillagfürttel bevetni. A takarmányrozsa a laza homok legbiztosabb növénye; lényegesen olcsóbb, mint a szőzbübbökköny. A homoki borsó természetű úgy a mészben szegény, mint a mészben gazdag homokon, de termése bizonytalan, mert csak csapadékos május esetén, vagy trágyázott földön ad termést, míg száraz május után termése rossz. A nyulszapuka és biborhere csak a mészben hiányt szenvedő szelid barna és laza barna homokokon termelhető sikerrel, míg a mészszegény, világos és gyenge homokokon nem. A fehér somkóró se szereti a mészben szegény futohomokot. Itt özi vetés esetén kifagy, tavaszal pedig az esetleges májusi szárazság pusztítja ki. Az édes csillagfürtöt csak a súlyny viszonyokhoz szokott állat eszi meg. Ez különben biztos takarmánynövény a mészben szegény homokon. Meszes és vasas homokon azonban nem termeszethető.

A gyümölcsfák téli ápolása

Mikor a fák levelei már lehullottak, szedjük le a vékony fonalakon csúszó száraz leveleket, melyekben apró hernyók telenek, szedjük le a vesszőkre ragasztott petéket, a törzsre vagy vastag ágakra tapadó tanlőszerei tojás-csomókat, a fán maradt, összszáradt feleke gyümölcsnumákkat. Mindezek után kaparjuk le a törzsőt és a vastagabb ágakról a mohát, zuzmát, felcserepese-dett kéregét, ho az állati kártevők ezrei telenek át. Még a tél faanyag előtt a mészkénvel való permetezést kiadósan, csurgósan végezzük, hogy a permetet a fa minden részét alaposan megáztassa. A mészkénvel úgy készíttük, hogy 20 liternél nagyobb vasistűben mezolunk 1,5 kg áretet meszet 2—3 részleiben hozzá- öntött 2 liter vízzel. Az így meszoltot mészhez részletekben hozzákeverünk 2 kg kénport és utána még 8 liter vizet. Azután a keveréket felforraltuk és a forrástól kezdve 1 óráig lassú forrásban tartjuk, de 10 perccenttel annyi forró vizet utántöltünk, amennyit elpárologzott. A forralás befejeztével a főzetet feltöltjük vízzel az eredeti 10 liternyi térfaztára. Lehűlés után az így elkészített, tömény permetelvet faerdeibe szórjuk. A tö- mény mészkénvel a tél permetezéshez közvetlen a permetezés előtt négyrészes mennyiséccel vízzel kell felhígítani. Tehát 10 liter tömény mészkénlőhez, 40 liter tisztá vizet kell adni. A vízzel már fel- hígított mészkénvel eltartani nem le- het. Az még a higitás napján fel kell használni.

December hó

5 VASÁRNAP

Szabbas ap

6 HÉTFŐ

Miklós p.

7 KEDD

Ambrus p.

8 SZERDA

Szepl. fogant.

9 CSÜTÖRTÖK

Fourier Péter

10 PÉNTEK

Melkides p.

11 SZOMBAT

Damáz p.

Holdváltozás: *első negyed december 11-én.*

Félmillió kerékpár fut az országban

A belügyminiszter elhatározta a kerékpárok rendszámozását és a kerékpárforgalom szabályozását. Az első lépés az volt, hogy elrendelte az egész ország területén a kerékpárok összeírását, amely nagyjában befejeződött. Az országban közlekedő mintegy **félmillió kerékpárból** 64.155 a budapesti főkapitányság működési területén van. Ezeknek az adatoknak alapján rövidesen megjelenik a rendelet a kerékpároknak igazolással és rendszámával való ellátásáról.

Hazánk hatodik helyre került a párisi kiállításon. A párisi világkiállítás kapuit most zárták be. *Magyarország* 250 kiállítóval szerepelt és 45 nagydíjat, 46 díszoklevelet, 61 arany-, 57 ezüst- és 26 bronzéremet kapott. A kiállítás területén hetvennyolc vendéglő vendékeltek az elsősgérek. Az első helyre egyenlő pontszámmal került a magyar, valamint a francia és német vendéglő. A nagydíjak számának a kiállítók számára viszonyított arányát tekintve, Magyarország a hatodik helyre került, míg az abszolút helyezéskben *Dániával* együtt a kilencedik.

Tizennégy éves kisfiu a kolozsvári hadbírósként előtt. A kolozsvári hadbírósközség most ítélkezett Papp Lajos *hegynőzkövési* tizennégy éves kisfiu perében, akit államellenes üzaratással vádoltak. A vádat szerint Papp Lajos egy lakodalmas bandériumban lovat magyar nemzetiségű szalagokkal díszítette fel. A tárgyaláson kintült, hogy a szalagokból csakugyan össze lehetett állítani a magyar nemzeti színeket, de ugyanaz a magánvalóval együtt egy sereg más állam színelt is. *A vád és védekezés elhangzása után a hadbíróskövési Papp Lajost felmentette.*

Ejféltűt két óráig szabad megszökni a jövőben. A belügyminiszter megállapította a nyilvános étkezők és szórakozó, valamint egyesületi helyiségben a *zonelés idejét az ország egész területére.* A rendelet kimondja, hogy nyilvános étkező és szórakozó, továbbá egyesületi helyiségben zenélni általában *éjféltűt két óráig szabad.* Ott azonban, ahol a második fokú rendőrhatalóság e helyiség nyitvatartásának idejét korábbi időpontokban állapította meg, zenélni is csak a korlátozott zárórág szabad. A rendelet *december 10-én lép hatályba.*

Arany-ezüst beváltás a legmagasabb napi áron
Szígeti Nándor és Fia ékszerész
Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

MINDEN ÚJ ELŐFIZETŐ a falusi polgár táborát erősíti!

Nyolc gyermek a tengerbe fúlt. A finn tengerparton november 26-án heves vihar vonult végig, amely a tavak fölött is pusztított. Egy csónak, amelyben *nyolc gyermek ült, felborult és elsüllyedt.* A gyermekek *együtt-együtt megfulladtak.*
Ady Endre édesanyjának hirtelen halála. November 28-án délelőtt, Budán, a Krisztina-köruton hirtelen összeesett és meghalt Ady Lőrincné, a nagy magyar költő édesanyja. A 80 éves Ady Lőrincné két héttel ez előtt érkezett Budapestre, hogy fiát, Ady Lajos dr. tankerületi főigazgatót meglátogassa. Az idős uriszonny szívszélhűdéiben halt meg. Halála országszerte nagy részvértet keltett. *Darányi Kálmán miniszterelnök* az elsők között intézett táviratot a gyászoló családoz.

Öngyilkosságot „játszott”, de meghalt. Steinback Károly tizenkilenc éves fiu, aki Utah amerikai állam egyik városkájában lakik, pajtsával „öngyilkos jätéket” játszott, mely abból állt, hogy forgósztyria egyetén töltött helyeztet, a fegyver csövet homlokának szorítva megperditte a tölténydobot és találmára megüzta a ravaszt. Steinback készer végzetle szerencsésen ezt az eszeveszött „mutatványt”. Midőn harmadizben rántotta meg a ravaszt, a töltény a csőbe került, a pistoly elsült és Steinback szétlét koponyájával, *holtan rogyott össze.*

Délvidéki gazdasági blokk alakul. A Takarékpénztárak és Bankok Egyesületének délkeleti körzete november 28-án Szegeden közgyűlést tartott, majd „*délvidéki gazdasági értekezletet*” rendezett a megyei, politikai és gazdasági előkelőségek részvételével. Az értekezlet megállapította a vidéki hitelszervezetek fontos szerepét a mezőgazdasági talpraállítása körül, majd *Kozma Ferenc* javaslatára kimondotta, hogy „*délvidéki gazdasági blokk*”-ot alakítsanak a Délvidék különleges gazdasági kérdéseinek napirendtartására és megoldására.

Légitalmi gyakorlat Győrött és Miskolcon. Győrben november 29-én tartották meg az első légitalmi, elsőtétítési és riasztási gyakorlatot. A részleges elsőtétítés 9 óra 15 perckor kezdődött. 10 óra 15 perckor megkondult a városkóra tornyának negyedszázad óta nem használt és annak idején tüzjelzőre készült harangja, mely a teljes elsőtétítés kezdtél jelezte. A teljes elsőtétítés háromnegyed tízeneg óráig tartott. Ugyanezen a napon tartották *Miskolcon* is a légitalmi elsőtétítési és riasztó gyakorlatot. A gyakorlat kitünően sikerült.

Hamisított állampolgársági bizonyítványok a galiciai zsidók kezén

Megírta a Vasárnapi, hogy néhány héttel ezelőtt az idegenellenörző hatóságok riasztást rendeztek a fővárosnak galiciai zsidónegyedében, a Dob-utca környékén a nem kivánatos idegenek eltávolítása végett. A riasztás megtartásának szükségessége utólag fényesen beigazolódott. Megállapították ugyanis az eljáró detektívek, hogy az *igazolatos emberekből többen hamisnak látszó állampolgársági, vagy illetégségi bizonyítványok felmutatásával titkoltok clóllittatásuk ellen.* Ezeket az okmányokat természetesen bevonták és megindult a szigorú nyomozás. Ennek során kiderült, hogy az iratok kitünően sikerült hamisítványok, amelyeket egy Dob-utcai lakásban készítettek. A hamisítások felhasználási eszközök a tettes — *ifi. Méhes Oszkár*, volt magántisztviselő — gyermeke bölcsőjében rejtegette. *Méhest letartóztatták, bűntársait nyomozták.*

Ezzel az ügygel kapcsolatban rádióközlést adtak ki *Sebők* Dezso budapesti ügyvéd ellen is, aki több feljelentés szerint idegen állampolgároknak törvénytelen *utan*, pénzért állampolgárságot szerezett.

Az Angoraszövetség közli, hogy a beérkezett érdeklődésekre és megke-resekre levélben, vagy lapon válaszoltak; az általános közlemények — az anyagtörölés miatt — a jövő héten jelennek meg a lapban.

Jókai szobrának leleplezése Komáromban. Vasárnap, november hó 28-án leplezték le az elcsatolt Komáromban, a csehszlovákiai magyarság hatalmas tömegeinek jelenlétében *Jókai Mór* szobrát. A magyar Petőfi Társaság és a Jókai-család képviselőiben *ifi. Hegedűs Sándor* helyzetet koszorút a szobor talpazatára.

Halálatrapostak a lovak egy szarvasi gázlét. Bertók Pál 65 éves szarvasi kcsintkos Tiszaföldvár költőjevas kocsiján hazafele igyekezett. Utközben le-szállt, hogy megintassa a lovakat, ezek azonban valamitől megvadultak, megtaposták gazdájukat, majd a kocsiat magukkal rántották és sebes számuldába kezdtek. Bertókot *Kunstműrtőmban* elsősegélyben részesítették, majd Szarvas-ra szállították, ahol *súlyos sérüléseibe behalt.* Pelesége utközben leest a kocsiról, de komolyabb baja nem történt.

Ítélet a Szálasi-perben. A budapesti büntetőtörvényszék december 29-én tárgyalta Szálasi Ferenc nyugalmazott őrnagy bűnpörfét. Szálasi ellen az ügyesség államfelforgatás, nemzetgyalázás és lázítás miatt emelt vádat. A törvényszék *Szálasi lázadásra való szövetkezés vátségében* mondotta ki *bűnösnek és ezért tízhónapi államfogházza ítélté.* Az ügyész súlyosbításért, a védő felmentésért fellebbezett.

Egy szabó agyonszúrta a kovágo-örsi tanítót. *Kovágoörsön* a kocsmában *Pödör László* szabó konyhakéssel melleszurta *Ziermann Lajos* evangélikus tanítót. Ziermann, akit életveszélyes sebesüléssel a tapolcai kórházba szállították, hamarosan meghalt. *Pödör László*, amikor megtudta, hogy áldozata meghalt, felakasztotta magát. Az öngyilkosságot azonban idejében észrevették. A csendőrség a gyilkos szabót letartóztatta és beszállította a zalaegerszegi ügyesség fogházába.

Három új iskolát kap Böcsa. *Hóman* Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter a Kiskörössel szomszédos Böcsa nagyközségben *három új elemi iskola sürgös felépítését rendelte el.* Az iskolákat tavasszal már át akarják adni rendeltesüknek. A miniszter intézkedése Böcsán nagy örömet keltett, mert a gyermekek nagyrészének hat-nyolc kilométer utat kellett eddig megtenniük, míg a régi iskolába reggelentek eljutottak.

Gyémántlakodalmul huszonöt unoka körében. *Egyed* (Sopron m.) községben a 82 éves *Cser Vendel* jómódu gazdálkodó és 78 éves felesége, *Bejczy Juliána* most tartotta gyémántlakodalmát, amelyen ugyszólván az egész község jelen volt. A házaspárnak 10 gyermeke volt, közülük négy résztvevett a világháboruban. Ma 25 unokája és 5 dédunokája van.

Jogerős halálos ítélet

Tavaly novemberben *Varga Pál* cigányleány előr megfontolt szándékkal meggyilkolta *Streisinger Ernő* ócskavakereskedőt — tette 480 pengőt tartalmazó pénztárcáját, aranyóráját és láncát elvitte. A pénzén *Varga Pál* vadházastársának, Balogh Katalinnak különféle ruhákat vásárolt, a többit pedig elmulatta.

A büntetőtörvényszék ezév januárban tárgyalta az ügyet és bűnösnek mondotta ki *Varga Pált* gyilkosság, rablás és lopás bűntettében és ezért *költőháza halála itátté.* Fellebbezés folytán az ügy a tábla elé került, amely jóváhagyta a törvényszék által kiszabott halálbüntetést. Végső fokon a Kuria tárgyalta az ügyet, amely az előzmények ismertetése után a *halálos ítéletet jogerőre emelte.* Az ítélet kihirdetése után a tanács kegyelmi tanácsosa alakult át.

A »paraszti«

A cseh megszállás alatt levő Komáromban *Hanza Szövetkezeti Újság* címen jelenik meg a magyar fogyasztási szövetkezetek lapja. Ezek legutóbbi számából vettük át *A paraszt* címmel itt következő szűz cikket:

Amikor a nap messze keleten még a látóhatáron van s első fény sugarai a felhőtengerben fürdenek, amikor a reggeli harmat még a mezón s erdőn ragyog s a szabad természetben az élet még csak dereng, amikor a kakasszó a falut még fel sem ébresztette: már akkor a rétén, a mezőkon járkál — a paraszt.

A delelő nap minden forrása elárasztja a határt, a termékeny róna a meleg hullámaiban fürdik, egyetlen madár sem mozdul a levegős magasságban, sem az árnyas erdőben, sem az erő buzákalászon s mindenki menekül az izzó nap elől: de ekkor még mindig dolgozik — a paraszt.

A jőészakát zugó harangok az angyali üdvözlőlet zengik, a törtető munka és dolog után az ember egy-néhány pere pihenőt tart a lefekvés előtt: és ekkor az istállóban, az udvarban, a szérűskertben az alkonyatnál még mindig dolgozik — a paraszt.

Vasárnap délután is gyakran lát-ható a vetés között, a várua várt termést az esőtől, jégveréstől felteve. Ha az ég viharra készül, mindenki a védő tető alá siet. Mindenki gond nélkül nézheti ablakából a barna felhőt, az égingulást, csak egy valaki nem — a paraszt.

Akinek állása, munkahelye van és szolgáltatást becsületesen végzi, az gond nélkül nézhet a holnap elébe, de egyvalaki nem — a paraszt.

Neki a másnap vörös kakast hozhat háza tetjére, egy rossz betegség állatait elragadhatja s még az adó-végrehajtonak is legbiztosabb alanya — a paraszt.

Es dolgozik egész életében reggeltől estig, kora ifjúságától a sir szőlő-évre, hordja az élet keresztjét évről-évre — a paraszt!

Romániában a vallást a hatóság osztogatja

A háromszékmegyei *Aldoboly* községben több mint harminc széklely gazda csak szeptemberben, gyermekeik iskolai beiratása alkalmával tudta meg, hogy az *anyakönyvi hivatalban* már régebben görögkeleti vallásúnak írták át őket, anélkül, hogy arról tudomást lett volna. Erre a gazdák a törvényben előírt formák szerint egyszerűen visszatértek a református vallásra. Igy oldották meg azt a feladatot, hogy gyermekeiket beíratthassák a magyar felekezeti iskolába. A falu református papja, *Soós József* esperes ellen most *igazolás címen vádat emeltek* a román hatóságok azért, mert felvilágosítást adott a gazdáknak arról, hogyan történhetett meg a tudtuk nélküli áttérítés és arról, hogy hogyan maradhatnak meg ősi vallásukban.

SZÓLÓLTVÁNYAIM!
horaim oklevéllel és éremmel kintüntetve. Telepim államlag engedélyezettnek, amelyeken száztáza oltványt termelnek, készítem a legmagyobb, ezért csak **filléres** áron kerülnek előadásra **oltványim.** Nem vagyok kereskedő, sem egyesület, **én oltványtermelő** vagyok, aki kőpes arra, hogy fajtisztaságért felelősséget vállaljon anyagiag. A **filléres árról** meg lehet yzőzdöni nagy képes szakleírásokkal **telet árnyékomból**, amelyet ingyen kilátók.
KIS BERTALAN; telepei: **ABASÁR, MÁTRAFÜRED, VÍNSÓTA;** központi lakás és iroda: **ABASÁR, 338.**

Rövid történet

A SÓGOR ÁLMA

IRTA: NYÁRY ANDOR

Kárász Mihály tenyerével a szemé elé ernyőzött, aztán átnézett a Dunán és dörmögött:

— Jó idő lesz. A levegő játszik. Azzal bement a szobába, ahol a felesége éppen a gyereket agyabugyálta, mert a sehonnaija már megint kicsuszálja a bugyogóját, pedig a minap vetette rá a bársonyfoltot az ura rossz nadrágra szarából.

Mihály bácsi megvárta, amíg az asszony a gyerekek kiadta a mindennapi rendes adagját, akkor aztán közelebb lépett hozzá:

— Tegyél a tarisznyámba valami harapnivalót.

Az asszony ránézett.

— Elmegy kee?

— El.

— Hová?

— A szülőbe.

Az asszony megtette a kötelességet a szalonnál belesavartva a fehér kendőbe s a tarisznyát az urának nyújtotta, megkérdezte: — Mikorra jön meg?

Mihály bácsi a vállára csapta a tarisznyát:

— Urangyalra! — mondta tompán, aztán lassu, kimért lépésekkel elballagott a szülőhegy felé.

Ment, ment. A nap már magasan állt, mikor odaért. Meleg volt, az öreg megizzadt, el is fáradt. A mandulafa alatt szép puhán zöldelt a fű, az árnyék rávetődött. Korán van, az idő bosszu, akár a lelkét is kidolgozhatja. Azzal letenyértel a hűs fűbe és lassan leereszkedett a mandulafa alá.

Pompás ülés esett. Hátha még hanyatt is dölné! Miért ne! És hanyatt fektüd.

Julius volt. Az ég tiszta, nyílt tekintete az arcába kékkelt. Csend volt, mély, édes paradicsomi csend, a darázs néha dongott a tarkáló fűrtök között. Mihály bácsi nézte az eget, hallgatta a darazsak dongását s mindez olyan nagyon jó volt. A gyermekkorát juttatta eszébe s úgy érezte, mintha a fű volna a bőségs. A darazsak dongása az altató dal és . . . és Mihály sógor bozontos szempillái hurdozáltak, laposakat pislogott s egyszerre csak lecsukódtak és úgy maradt. Elaludt.

Már dél volt . . . Már este volt. . . Már az égről a csillagok is lekanálkáltak . . . Még mindig aludt. . .

Julí néné főzte a vacsorát, s mikor a harang Urangyalra kondult, kiállt a kiskapuba. Mihály gazda nem jött. Az asszony beszaladt a konyhába, megkeverte a paprikáskrumplit. Mihály bácsi még mindig nem jött. Már a Ferkó gyerek is megkapta a magát úgy a vacsora, mint a fenekelés szempontjából, már le is feküdt, már a tűz is elaludt, már Julí néné ötvényszer is kiállt a kapu elé, de Mihály bácsi csak nem jött.

— Hol a csudába lehet ez az ember! — emésztette magát Julí néné. Bizonyosan bement a pincébe s csak késő este keveredik haza.

Dult-fult, nyugtalanodott s ezer keserves sóhajtás közben csak úgy ruhástól lefeküdt az ágyra. De biz éjfél is elütötte az óra, már hajnalodott is, de Mihály bácsinak még csak hire se volt.

Mikor a reggel is elérkezett és

Mihály gazda még mindig nem keveredett haza, Julí néné mérgeledése hirtelen félelemre változott:

— Megölték! Elcsalták. Beledobták a Dunába!

Oszszeptta tenyerét:

— Szentseges Isten!

Arra ment a szomszéd, az esetet elmesélte neki. Aztán a komának is, aztán mindenkinek, aki csak elment a háza előtt. Utóbb már tudta az egész falu, hogy Kárász Mihály bácsi elveszett, megölték, a Dunába dobálták. Annyi ember állt a ház előtt, mintha processzióra gyülekeztek volna. . . . Az egyiknek hirtelen gondolata támadt:

— Ki kell doboltatni, hogy aki tud róla, jelentse.

Egy legényke elszaladt a község-házára. A kisbíró a nyakába akasztotta a dobot és dobolt. Mire végigjárt az utcasarkokat, már dél felé járt. De a dobolásnak se volt eredménye.

— A jóságos Isten tudja csak, hol lehet az! — sóhajtott a komám-assyony — a föld nyelte-e el az ég szakad-e rá. Isten tudja.

Fazekas Gyuri kiszölt a tömegből: — Hová indult tegnap, mikor elment?

— A szülőbe.

— Hátha ott van — okoskodott — nézzük meg!

A tömeg felkerekedett s mint rajzó mérhaj, megindult a szülő felé. Elő ment Julí néné, aztán a komám-assyony, aztán a sógor, a koma, utánuk meg az egész falu.

Fazekas Gyuri megjárta a harcot, értett a terep átkutatásához s azért a népek azt javasolta, hogy fejlődjenek rajvonalba, mert úgy jobban át lehet kutatni a szőlőt.

A tömeg az okos szóra rajvonalba fejlődött, minden barzárdába került egy ember, aztán Fazekas Gyuri jéle- re megindultak. Keresték Mihály bácsit. A komámassyony barzárdája vezetett a mandulafa alá. Amint a tisztásra ért, megdöbben, aztán nagyot rikkantott:

— Krisztus apám!

A tömeg a fa alá tódult. Mihály bácsi aludt, álmódott. Azt álmódta, hogy képviselőjelölt s választói tisztelgő felvonulást végeznek előtte.

Julí néné ráborult az urára:

— Mihály, én jó embereim!

Mihály bácsi az ismerős hangra felpislantott, aztán felült. A tömeg kimeredt szemekkel suttagott:

— El!

A kisbíró szörnyű zavarában a dobra ütött. Mihály bácsi szeme a tömeg láttára felragyogott, azt hitte, hogy az álm folytatódik és megszólalt:

— Tisztelt választópolgártársaim! Az emberek öszezenéztek:

— Megbolondult!

Julí néné elírta magát:

— Mivé lett kend! Mivé lett kend!

Mihály bácsi megdöbben, csak most vette szemügyre a furcsa tömeget, a pislogó kisbíró, a kétségbeesetten sirdogáló asszonyát, aztán bizonytalan hangon megszólalt:

— Mit akartok itt?

Julí néné szívéből kiért a keserűség:

— Hol volt kend tegnap óta?

Mihály gazda a tegnap szóra az égre nézett s mikor látta, hogy a nap csak úgy áll, mint tegnap, amikor letelepedett a mandulafa alá, a felesége felé fordult:

— Tegnap óta? — ismételte szörnyű lekiésznyléssel. — Hiszen most jöttem el hazulról. Ippen, hogy egy kicsit elszöngyölödtem.

Es dörmögve feltápász kodott, hogy az embert még bóbiskolni se hagyják. . . .

A mi költőink

Ne hagyjatok!

Elöttem még a pálya,
A dús élet,
Ó irgalom, ó irgalom,
Két bús karom kitarva
Sirok felétek:

Ne hagyjatok elmenni,
Ne hagyjatok,
Szivemben még rózsza nyit,
Élni, élni akarok:
Ó, ne hagyjatok!

NAGY LÁSZLÓ (Mány)

Nagymartoni zöld erdő...

Erdő, erdő, nagymartoni zöld erdő,
Benne bolyong egy elhagyott szerető.
Fáj a szive: elhagyta a babája,
Zöld erdőben hull a könnye utána.

Ne sírj kis lány, ne epeszd a sívedet,
Lesz még legény, aki téged megsze-
ret.

Szeretni fog s boldog leszol sokáig,
Ha nem tovább — koporsódnak zár-
táig. . .

DAVID JÁNOS

(Csurgónagymarton)

A szülőföld

Az ősi házat, ősi kertek feladni nem lehet soha,
A honvágy mindig visszakerget, sor-
sunk bár jó vagy mostoha.

Lehetsz te nábob messze földön, várads
s kertednek száz tava,
Tenéked az csak cifra börtön, ahon-
nan sírva vágysz haza.

Lehet szolgálád a büszke tenger, me-
lyet hajód szel át kasul,
Az emlék csak ott is szívever, ha
vándorfelleg könnye hull.

Az ősi földnek szent varázsa soha,
soha meg nem törik,
A szívünkbe van vésvé, ásva a szü-
létől az aggvörög.

S mikor végére ér a napár, itt kere-
sel majd egy helyet,
Ahoval, amikor megfáradtál, örökre
lehajtsd a fejed.

NÉMETH GYULA (Budapest)

IGAZGYÖNGYÖK

A szerencsében vakon bízni éppen olyan otromba tévedés, mint — semmit sem számolni vele.

Senkit ne tartsen vissza, a jótéteménytől az a félelem, hogy méltatlanra pazarolja jószágát. Mert, aki akár a tengerbe szórja ételle egy részét azért, hogy segítsen Isten egy halfarmáju teremtményén, már jól tett és odafönt ezt javára írják. . . .

Találja ki!

Hány ország gyarapodott Magyarországot testéből Trianon után?

Tessék felélni erre a szomorú kérdésre az országok felsorolásával.

A levelezőlapra irt válaszokat a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell küldeni tiz napon belül. Elkészve érkező válaszokat nem veszünk figyelembe. Jutalom:

öt darab ötpengős!

Kiosztjuk öt olyan olvasónk között, aki a kitűzött kérdésre helyes választ küld; előfizetőlaborunk tagja és előfizetési díj-hátraléka nincs.

A Találja ki! helyes megfejtését és eredményét az 52-ik számban tesztük közzé.

A 46-ik számban közzét számrejtőjén helyes megfejtése:

Nagyatádi Szabó István.

A résztvny megfajtésében résztvevett helyemmegy olvasónk; helyesen megfejtette hetvenhárom, hibásan egy.

Egyenként öt pengő jutalmat nyert:

1. Dávid Márton (Kiskunlacháza).
2. Kánya Istvánné (Bakonyiárhány).
3. Kocsis István (Bojtosvára).
4. Makra István (Debrecen).
5. Szabó Lajosné (Konjárd).

A jutalmakat rövidesen elküldjük.

Egy kis mosoly

A bankárnak azt mondja a házirosvosa: — Barátom, magának mindenekelőtt legalább még tíz kilót le kell fogynia. Nem szabad naponta egyebet ennie, mint egy kis gyümölcsöt, egy kis vizben kiötött főzeléket, egy kevés salátát és egy vékony szelet pirított kenyert.

A orvos naggyadással hallgatja az orvos szigorú rendelkezését, aztán mezkördi:

— Étkesés előtt, vagy étkesés után?

— Mórúcka, mi a te papád? — Beteg. — Nem azt kérdem, hanem hogy mit csinál?

— Köhög. — Ejnye, Mórúcka, értsd meg, mit csinál a te papád, ha nem beteg? — Nem köhög.

— Ejnye, ejnye, de hát mit csinál, ha nem beteg és nem köhög? — Akkor egészséges.

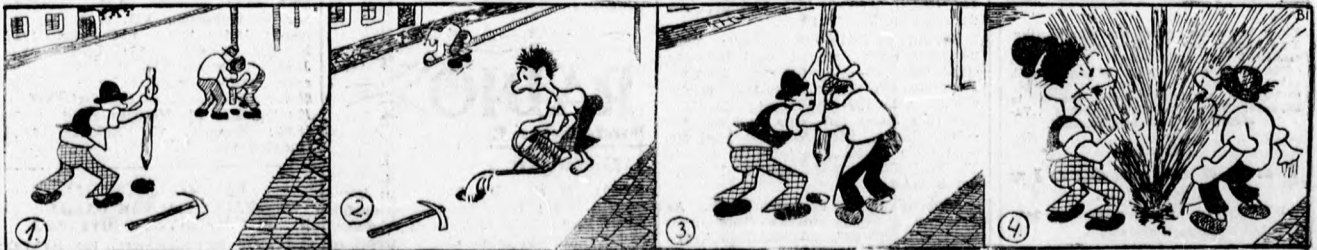
A szabadlágharcokorabeli Sággy Tóni országjárta ismert volt arról, hogy nagyokot mond; de nem is követelte soha, hogy elhiggyék neki, amit beszélt. Ó csak szeretett mulatni és mulatlatni. Könnyű-vérű és sokbeszédű ember volt. Egy útközvet folyama alatt Mészáros főparancsnoknak valami jelentést vitt a választ várt.

Egy darab ideg ott vesztelget s Mészáros azzal az ó jóságos kifejezéseivel mondja neki:

— Ücsöm, menjen el mellőem, mert nagyon ide tüzelenk erre a szűrke lóra.

Sággy Tóni megfordul, hogy elvágatason; ebben a pillanatban egy ágyugolyó leteríti a lovát. Tóni egy darabig ott fekszik mozdulatlanul. Mészáros azt hitte, halva van, tán Tóni maga is azt hitte. Aztán mozdítja kezét, bírja a mcskát is, meg a lábával tesz kísérletet, végre föláll, szétnéz s mikor látja, hogy a tábornok kivüli senki sincs ott, felsóhajt:

— Istennem! Hát mit ér ez, ha otthon senki sem fogja elhinni!

A VÁRATLAN SZÓKÓKUT

Bessenyei István rajza

TANACSADÓ

Kérdés: I. Mi a címe Mussolininek? 2. 'Haldikgyő' és a 'Vágyguyitogató' című regények kaphatók-e? (Ss. I., Csokoládé-pusztá.) — **Felelet:** 1. Róma, Palazza Venezia. 2. A kérdett regények nem kaphatók.

Kérdés: 1. Létesít-e Magyarországon Dengeleghy nevű grófi család? 2. Hány független állam van Afrikában? — **Felelet:** 1. Ilyen nevű grófi családról nem tudunk, egy magyar regényben szerepel ez a név. 2. Afrikának mindössze két független állama van: Líberia néger közfarsaság, melyet 1822-ben alapítottak s amely tulajdonképpen az Egyesült Államok védelme és felügyelése alatt áll, és Egyiptom, amely 1922 óta független királyság, de angol védelem és felügyelet alatt áll.

Kérdés: Hol vannak középiskolai jelöltjei a bír. felszámolási leányiskolák? (Sch. I., Boja.) — **Felelet:** Keskőmén, Pütkös (ezek államiai); Budapest a Maglódi úton és Prohászka Ottokár-utcaiban (tövérségek); végül az Amizoni Pécelen (róm. kath.).

SZERKESZTŐI ÜZENETEK:

A. I. Sogomysámon. Kérdésére közlök, hogy én 1932 december elseje óta előfizetője a 'Vasárnap'-nak. — **B. K., Oberwarth.** Osztrák bélyegekben nem lehet leróni az előfizetést, mert ezeket a bélyegeket itt nem használhatjuk. Nincs valami ismerős, aki, úgy mint addig, közvetlenül befizetne nálunk az előfizetés? Sajnálunk, ha ezért nem küldhetnének továbbra is Önnek lapunkat. — **F. L., Budapest.** Kérjük, küldjön be néhány verset az egyszerűbbek közül. Ezek mesterkétek. — **P. A., Csurgó-hegy.** Megfektés elköve érkezett. — **D. J., Csurgómagyaron.** Szívemen vesszük, ha újabb verseiből küld. — **P. E., Szabadszállás.** Ez a vers nem vált be. Ujabb szigorú méréteket alkalmazunk; ezért tehát ilyen rímeket, mint *diet — lélek, virágok — boldogságot,* nem fogadjatunk el. Most kérünk. — **M. F., Budapest.** A felhívást elvi okokból nem tehetjük közzé. Elbeszélése később kap választ. — **A. P. K., Csánadalpota.** Elbeszélése később választunk. Regényét nem közlünk. Kérdésére később felelünk. — **I. J. G. Á., Ács.** Csak abban az esetben részesíthet jutalomban, ha lapunk egyéni előfizetője. Ha a sorsolás során a szerencse a közösi előjáráságra mosolyog, úgy az előjárásig kapja meg a jutalmát. — **Sz. B., Nagytótfalu.** A beküldött rejtélyt könnyűnek találtnk. Most kérünk. — **M. V., Szekszárd.** Küldjön be újabb verseiből. — **K. M., Ába.** Mielőtt bármilyen lépést tesz, kérje meg a tanító urát, hogy olvassa el munkáját. Ha az 6 véleménye kedvező, akkor forduljon ismét hozzánk. — **H. J., Pusztánálca.** Ujabb verseket kérünk. — **I. F. J., Sittör.** A számréjtvény megfektése bizonyít; tessék kiegészítve újra beküldeni. — **I. F. G. S., Drávacséli.** Rejtvényeit — sajnálunk — nem használhatjuk. — **M. V., Nagyküri.** Valamely versét alkalmatlanná közöljük. — **Sz. J., Csokoládépusztá.** Kösönjük, hogy gondolt reánk. Előfizetőgyűlési-versenyit magunk is rendezni kívánunk. Reméljük, Ön is részt fog venni benne.

Legújabb szabadalmu dugattyú nélküli gyömlőcsfapermetező készülék

Nincs benne bór, gumi, sem fém dugattyú. Nem romlik, nem kopik, szorszám nélküli, szabad kézzel szétszedhető. Használható bármilyen edényből, vagy hátipályonból, utóbbi esetben — egy rozsa permetező tartályra is alkalmas; belül gőzre is kapható. Kérjen díjlatlan leírást a 'Vasárnap'-ra való hivatkozással.

Gyártja:
Takács Károly
ny. MÁV előjáró.
BUDAPEST, VI., Kerekes-utca 28.
Telefon: 2-906-79.

GABONATÖZSDE

Készaru: Buza tiszavideki 77 kg-os 20—20,45, 78 kg-os 20,30—20,75, 79 kg-os 20,55—20,95, 80 kg-os 20,70—21,05, felső-tiszavideki 77 kg-os 20—20,40, 78 kg-os 20,30—20,70, 79 kg-os 20,55—20,90, 80 kg-os 20,70—21,05, duna-tiszaközi 77 kg-os 20,05—20,30, 78 kg-os 20,35—20,60, 79 kg-os 20,60—20,80, 80 kg-os 20,70—20,90, fejérmegyel 77 kg-os 20,10—20,35, 78 kg-os 20,40—20,65, 79 kg-os 20,65—20,85, 80 kg-os 20,75—20,95, többi dunántúli 7 kg-os 20,05—20,30, 8 kg-os 20,35—20,60, 9 kg-os 20,60—20,80, 80 kg-os 20,90—20,90, rozs pestvidéki 18,60—18,70, egyéb 18,80—19, sórrüpa kiváló 21—23. Ia 19,50—20,50, sórrüpa 18,50—19, *talca-mánydúra* Ia 16,50—17, Ia 15,40—15,75, *ca* Ia 16,45—16,75, IIa 16,30—16,40, *o-tengeri* Ia 18,90—18,95, *utígenesi* tiszántúli 11,60—11,70, egyéb 11—11,20, finom buza 12,25—12,35, 8-as buza 12,40—14,30—14,80 pengő 100 kg-ként.

Határdrós, Rozs márc. 19,60—19,70, tengeri máj. 12,74—12,76 pengő 100 kg-ként.

Takarmány. Rétészéna I. r. 5,20—5,30, II. r. 4—4,30, III. r. 2,50—3,90, mulházszéna 4—6, lucernaszéna 6,50—8, almószalma I. r. 4,20—4,70 pengő 0-ként.

Abraktakarmány. Árpakorpa 14,50, borsóhéj 14,75, borsókorpa 15—15,25, borsókonykoly 13, buzakorpa 12,60—12,80, buza takarmányliszt 14,60—15,20, kőszudipőzögés 14,75, konykolydara 13,90, lenmagpogácsa 16,60, melész 9,50—10, napraforgópogácsa 15,50, rapézalatt 7,25—8,25, ropogécska 13, rozskorpa 12,75, rozs takarmányliszt 14,60 pengő mm-ként.

Tenyészmarhák és jàrmosokörök. Ia beföldi jármosokör (tarka) és beültantúval való tinó 92—94, Ia beföldi jármosokör (fehér) 90—92, 1½ éves üsző 92—94, 1½ éves tinó 90—92, fiatal, friss fejles téven 96—100 fillér kg-ként előslulyban.

Borju. Ia 108—112, IIa 100—107, IIIa 94—98 fillér kg-ként előslulyban.

Juh. Külföldinek megfelelő prima fiatal ürű darabonként 50 kg szulyban 50—56, prima fiatal bárány páronként legalább 80 kg szulyban 54—64 fillér kg-ként, etetés-itatás után gazdaságban műszálva, 3 kg sulylevonással.

Ló. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 370—400, (könnyű nyugati fajta) 280—450, alarendelt ló 35—200, vágóló 40—200 pengő darabonként.

Sertésvásár. Uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on feleli 108, 340 kg-on alul 103—107, szedett Ia 102—104, IIa 99—101, IIIa 94—97, angol sorkusertés Ia 100—105, exportárszár márkázott, vővőhőn áttréve, csomagolás nélkül 164, félserstés szalonnával Ia 139,50—142, IIa 138—139,50, félserstésus Ia 138—140 fillér kg-ként.

Nyersbőr. Marchabőr, 40 kilónál nehezebb magyar 100—105, tarka 110—115 fillér. A 40 kilónál könnyebb marhabőr 45 kilóig 10 fillérről olesóból. Tarka bikabőr: 45 kilóig marhabőrön, 35 kilóig 90—95, borjubőr hosszú lábbal 165—170, rövidlábú borjubőr 180—195, mérző juh-bőr, zöldsúlyban 90—90 fillér kilónként. Mészárszobák darabonként 16 pengő, kisebb löbérték 10—20%-kal kevesebbet fizetnek.

Zsír és szalonna. Szalonna, olvasztani való 152—168, sózott 172—200, füstölt 190—240, háj 170—184, tepertő 180—220, sertészsír, hejlyből 164—184 fillér kg-ként.

Vad és vadhus. Szarvascomb 220—260, gerinc 400—500, lapocka 210—160, többi 65, gerinc 450—500, comb 240—260, írbőr része 30—100, vaddisznó, gerinc 190—220, comb 160—200, többi része 610—220 fillér kg-ként. Nyul, borbőcn 300—400, sült 180—300, fácán 200—300, fogsóly 80—160 fillér darabonként.

Halpia. Hareasa, 616, nagyágás szerint 300—400, ponty 100—200, karász 120—140, compó 120—140 fillér kg-ként; rak darabonként 20—60 fillér.

Baronfi és tojás. *E15 baronfi:* Tyúk 200—350, csirke, rántant való 100—140, sítval való 140—240 fillér darabonként. *Leült baronfi:* Tyúk 140—180, csirke, rántant való 150—240, sítval való 150—220, ruca hízott 120—160, lud hízott 120—160, libamáj, nagy 500—800, kicsi 300—50 fillér kg-ként. Teatojás 10 darabig 12—15, főzetojás 9—11, apró 9—11 fillér darabonként.

Minimális tojás- és baronfiárak. Az *Országos Ármegelőző Bizottság* most megtartott ülésén a következő minimális termelői bevásárlási árakat állapította meg:

mez: É60 csirke kg-ként 90, 616 tyúk 90, 616 hízott kacsa 100, 616 hízott liba 100, 616 pulyka 95, 616 gyöngyös 105, tojás 160 fillér. Szabolcs, Szatmár, Zemplén és Hajdu vármegyék területére a minimális árak 7 fillérről alacsonyabbak.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 28, lefeleltetél 8, aludtél 96—100, tejszín 180—200, tejföl 100—120 fillér literenként. Centrifugált vaj 380, főzõvaj 280—300, tehénturó, sovány 60—80, juhturó 160—200, kevert turó 120—160, lulsaját 160—200, trappista 200—240 fillér kg-ként.

Zöldség. Sárgarépa 14—24, petrezselyem 18—24, kevert zöldség 16—24, zeller 14—34, kalarábé 16—24, karfiol 20—32, vöröshagyma, makói 16—20, közönséges 14—16, fokhagyma 26—40, cékla 12—20, fejekaspóza 14—20, savanyított káposzta 28—36, keltkáposzta 14—20, vöröskáposzta 24—40, fejessaláta 6—20, torna 50—100, burgonya, Güllüba 10—12, 62-i róza 8—10, nyári róza 10—12, Ella 6—8, kifli 14—20, tömör csipergekomba 120—240, szegfőkombá 120—180, szarított 400—1000, tök, fözõ 10—16, sítötök 10—16, sóska 18—40, paraj, tisztított 10—20, feketerepék 14—24 fillér kg-ként.

Gyümölcs. *Alma* (nemes) 68—160, birsalma 50—100, körte (nemes) 60—160, szilva 120—160, gyümölcsöz 130—320, napolya 48—80, kőtözött szõbõ 80—140, dió, keményhéjú 90—100, dióból 220—230, mogyoróhéj 300—440, mandula, keményhéjú 60—100, héjazott mandula 440—640, csezenye 36—60 fillér kg-ként.

Borpinac boro vásárlása lassú tempóban, de állandóan folyik; részint párlatt, főzéti célokra és a helys fogyasztási szükségletre. A kitermelés boráért Mailand-fokozónkat, minőség szerint I—III fillérről fizetnek. A párlatfõzõk az akcióz vásárlásnál 13 fillérről kötelesek adni Mailand-fokozónkat a termelõnek. Az exportörök a vörösboroakat és a 16 mészórell uradalmi boroakat jóval magasabb árakkal vásárolják.

Szesz és szeszitalok. A *forjassási* szesz forgalma valamivel ölelnekbe, az összes szeszfélék ára változatlan. A *gyümölcsaljat* irányzata szilárd, a forgalom e téren ismét növekedett. *Türkõlypálinka* 2,65, *szepárpálinka* 2,70—2,80, *szilvéruum* 4,10—4,20, *eperpálinka* 3,30, *barackpálinka* 6, *borpárlat* 3,50—3,55 pengő 10,000 literfokozónál III. táblázat szerint + 3½ forgalmi adó.

Idégen pénzmekek vételi és eladási ára 1937 november 30-án. *Száz pengõnél többé kerül száz darab:* Angol font 1875—1895; dollár 335,45—330,45; kanadai dollár 33—33,80; hollandi forint 186,50—188,80 pengő. — *Száz pengõnél kevesebbre kerül száz darab:* Csekkorona 11—11,70; szierb dinár 7,25—7,80; francia frank 11,15—11,85; lengyel zloty 60—61,40; román leu 2,85—3; bolgár leva 3,60—4; olasz lira 16,90—17,90; osztrák schilling 80—80,70; svájci frank 77,60—78,50 pengő. Ezekhez az árákhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, XII. 5. Állat- és kirakóvásár: Bala, Monor, Turkeve.
Hétfõ, XII. 6. Állat- és kirakóvásár: Balassagyarmat, Békéscsaba, Dunapataj, Füzessarmany, Harkány, Kiskunhalas, Xvethyhalas, Pécs, Sajtõszentpéter, Tiszafüvés, Vámosmikola. — *Ló, marha, és kirakóvásár:* Lenti, Szaks. — *Ló, marha és sertésvásár:* Sárvár. — *Marha, és kirakóvásár:* Szepetk.
Kedd, XII. 7. Állat- és kirakóvásár: Békéscsaba, Beled, Dunapataj, Jászberény, Salkszõ. — *Ló, marha, és kirakóvásár:* Nagykanizsa.
Szerda, XII. 8. Állat- és kirakóvásár: Békéscsaba, Orosháza. — *Ló, marha, és sertésvásár:* Cserna.
Csütörtök, XII. 9. Állat- és kirakóvásár: Abonyiszabó, Jánk, Orosháza. — *Ló, marha, és sertésvásár:* Devecser, Mezőkövesd. — *Kirakóvásár:* Diósölyv. — *Ló, marha, és kirakóvásár:* Keszthely.
Péntek, XII. 10. Állat- és kirakóvásár: Némethely, Orosháza. — *Ló, marha, és kirakóvásár:* Szabadhidvég.

Szerda, XII. 8. Állat- és kirakóvásár: Békéscsaba, Orosháza. — *Ló, marha, és sertésvásár:* Cserna.
Csütörtök, XII. 9. Állat- és kirakóvásár: Abonyiszabó, Jánk, Orosháza. — *Ló, marha, és sertésvásár:* Devecser, Mezőkövesd. — *Kirakóvásár:* Diósölyv. — *Ló, marha, és kirakóvásár:* Keszthely.
Péntek, XII. 10. Állat- és kirakóvásár: Némethely, Orosháza. — *Ló, marha, és kirakóvásár:* Szabadhidvég.

Budapest I.
VASÁR NAP, XII. 5.
9.30: Hírek 10.0: Református istentisztelet. 11.0: Róm. kath. istentisztelet. 12.30: Pontos idő, időjárás és vizállás. 12.30: „A Légtelmali Liga ünnepélyes alakuló gyűlése”. 12.55: Hangverseny.

14: Hanglezetek. 15: „A talajerõ fenntartása”. Szabó Lajos előadása. 15.45: Mikulás mese és dalok. 16.30: Elõadás Kassáról. 17: Szalonzené. 18: Népnap köszöntõ Magyarországi Kormányzóhoz. Elmondja leveldi v.öz. Kozma Miklós. 18.20: „Finn est”. 19.20: Cigányzene. 20: „Orlov”. Operett három felvonásban. 22.40: Jazz. 23.20: Cigányzene.

Allandó közvetítések gélkõznapokon:

6.45: Torna, utána hanglezetek. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Két felolvasás. 11.10: Vízjelzés. 12: Haragszó, idõjárás-jelentés. 14.40: Idõjelzés, stb. 16.45: Pontos idõjelzés, stb. 00.05: Hírek.

HÉTFÕ, XII. 6.

12.05: Balalajka-zenekar. 13.30: Posta zenekar. 16.15: Diákfõlõra. 17: Közvetítés az Andrássy-laktanyából. 18: A december 9-iki lógvédelmi és légtelmali gyakorlatok ismertetése. 18.30: Hanglezetek. 19: Elõadás. 19.30: A Kormányzõ tiszteletére az Operaházban rendezett díszelõadás. 22.55: Idõjárás, hírek, majd cigányzene.

KEDD, XII. 7.

12.05: Rendõrzenekar. 13.30: Cigányzene. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 17: „A december 9-iki lógvédelmi és légtelmali gyakorlat” ismertetése. 17.30: Elõadás hanglezetekkel. 18.05: Szalonzené. 19.10: Elõadás. 19.40: A budapesti és bécsei rádió közös műsora. 20.45: „Duse”. Hauglütók három részben. 22.25: Hírek, idõjárás. 22.45: Hangverseny.

SZERDA, XII. 8.

9.30: Hírek. 10.0: Róm. kath. istentisztelet. 11.15: Gör. kath. istentisztelet. 12.30: Pontos idő, idõjárás és vizállás. 12.30: Hangverseny. 13: „Világdrabó”. 14: Hanglezetek. 15: Felolvasás. 15.15: Ének, tárogató és hárfa. 16: Felolvasás. 16.30: Szalonzene. 17.30: Elõadás. 18: Magyar noták. 19: Elbeszélés. 19.30: Hangverseny. 20.10: „A Látbátár” kisbélugri produktum estje. 22: Kubai zenekar. 23.10: Cigányzene.

Csütörtök, XII. 9.

12.05: Szalonzene. 13.15: Lógvédelmi gyakorlat. 14.05: Zongora. 16.15: Elõadás. 17: „Méhészeti tanfolyam VI. rész”. Valló Árpád előadása. 17.30: Ének. 18: Elõadás. 18.30: Jazz. 19: Viaszlezet. 19.35: „A Hmanoval legenda”. Falusi életkép, egy felvonásban. Irtu: vívõ szövetséggyű. Gula. 20.25: Vidám rendezvényt hanglezetekkel. 21.30: Cigányzene. 22: Idõjárás. 22.50: Hangverseny.

PÉNTEK, XII. 10.

12.05: Zongora. 12.45: Ének. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diákfõlõra. 17.10: Szalonzene. 17.55: „A Nobel-díj átadása Szent-Györgyi Albert dr. egyetemi tanárnak”. Közvetítés Stockholmból. 18.35: Cigányzene. 19.45: Kékföldi nagyvár. 20: Hangverseny. 21.45: Jazz. 22: Idõjárás. 22.35: Hanglezetek. 23.05: Cigányzene.

SZOMBAT, XII. 11.

12.05: Zongora, bogedõ, ének. 13: Hanglezetek. 16.15: Mese. 17: Rádiótanfolyam. 17.40: Operaház zenekara. 18.30: Darányi Kálmán előadása az Iskolaisztatóriumról. 18.55: Ének. 19.30: Beszélgetés a liberáli miniszterrel. 20: „Gépkabru” hanglezetekkel. 21.20: Cigányzene, jazz, majd szalonzene.

Budapest II.

Vasárnap, XII. 5. 11.10: Szalonzene. 15: Hanglezetek. 16.30: Szalonzene. 18.30: Szalonzene. 19.20: Vers. 20: Gordonka. 21.05: Hanglezet. — **Hétfõ, XII. 6.** 18.30: Német nyelvlecke. 19.30: Csevegés. 20.25: Hanglezetek. — **Kedd, XII. 7.** 18.05: Mezőgazdasági földr. 18.35: Francia nyelvlecke. 19: Magyar noták. 19.10: Elõadás. 20.10: Egyházi hangverseny. — **Szerda, XII. 8.** 19: Zongora. 19.35: Elõadás. 20.30: Hanglezetek. — **Csütörtök, XII. 9.** 17: Hanglezetek. 18.30: Angol nyelvlecke. 19.05: Néprajzi előadás. 19.55: Ének. 20.40: Jazz. — **Péntek, XII. 10.** 18: Szalonzene. 19.15: Gyorsítás. 20: Elõadás. 20.55: Cigányzene. — **Szombat, XII. 11.** 17: Zenekar. 18: Mezőgazdasági földr. 18.30: Zongora. 19: Elõadás. 19.35: Hanglezetek.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSEG”
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.